Jaargang 103. Dingsdag, den 21 Mei 1844. No. 41.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

ITALIE.

BOLOGNA den 7 Mei.

Zes door de militaire kommissie, als medepligtigen aan de bewegingen van verleden jaar, ter dood veroordeelden zijn heden morgen hier binnen de stad doodgeschoten, zonder dat de bevolking eenige de minste kennis gedragen heeft van het treurtooneel, hetwelk stond plaats te grijpen. Het vonnis is eerst gisteren avond laat aan de veroordeelden aangezegd, en dezen morgen vroeg was het alreeds voltrokken. — Maar al had de bevolking ook kennis gedragen van hetgene er gebeuren zou, toch zou niemand er getuige van hebben kunnen zijn; alle toenadering werd door eene talrijke militaire magt verhinderd.

Het geheele garnizoen is thans nog op de been, en patrouilles doorkruisen de straten, men is voor eenen volksoploop beducht.

DUITSCHLAND EN AANGRENZ. RIJKEN.

BERLIJN den 13 Mei.

Het onlangs door het Pruissische ministerie uitgevaardigde verbod aan Pruissische regtsgeleerden, om de vergadering van advokaten te Maintz te bezoeken, is bij een dezer dagen genomen Koninklijk besluit bekrachtigd.

— In de nabijheid van Friedland, in Silezië, is eene uitgestrektheid van ruim 3000 morgen land verkocht tot het aanleggen eener Evangelische kolonie. Reeds hebben 40 Protestantsche gezinnen uit Hillersdorff, Rigersdorf en andere naburige Oostenrijksche plaatsen zich daar gevestigd, en een nieuw dorp gebouwd, hetwelk Pruissisch-Hillersdorf genoemd is.

— Koning *Oscar* van Zweden heeft zich, ook ten gebruike bij het slaan der nieuwe munt, doen daguerrotyperen: hier zal men dus voor het eerst een' Vorst zonder vleijerij afgemaald zien. Koning *Oscar* zal zich, zegt men, zuinigheidshalve noch in Zweden noch in Noorwegen laten kroonen.

STUTTGART den 13 Mei.

Een treurig voorval is hier het onderwerp van het algemeene gesprek. Een goudwerker alhier was voor twee dagen, na eene ziekte van een tweetal weken, overleden. De loop der ziekte zelve had volstrekt geene reden tot het verwijderst vermoeden gegeven. Eenige andere kleine, toevallig te zamenloopende omstandigheden, echter, wekten argwaan; men deed eenig onderzoek en terstond daarop werd de vrouw des overledenen in verzekerde bewaring gebragt. Gisteren werd het lijk van den goudwerker geopend en reeds moet de weduwe bekend hebben, dat zij haren man met *arsenicum* heeft vergeven.

MAINZ den 13 Mei.

De heer *Moritz v. Haber* is gisteren uit zijne gevangenis in de vesting Babenhausen ontslagen. Door de gunst van den Groothertog is zijne straf van zes maanden tot op zes weken verminderd.

FRANKFORT den 14 Mei.

Onder de kleermakersgezellen, ten getale van 850, is hier gisteren eene soort van oproer uitgebroken. Zij hadden zich over eene zekere beschikking hunner bazen te beklagen, en hebben allen den arbeid gestaakt. De overheid heeft zich terstond met de zaak bemoeid; de billijk bevondene reden van ontevredenheid is uit den weg geruimd, en heden hebben de meesten den arbeid hervat. Ettelijken der onrusttokers zijn echter in verzekerde bewaring gesteld.

— Met eene Nederl. stoomboot zijn 102 Engelsche jagthonden, bestemd voor een' magnaat in Hongarije, langs den Rijn vervoerd, onder geleide van livereibedienden; menig heer der schepping zou met deze honden zijn tijdelijk lot wel willen ruilen.

PADERBORN den 10 Mei.

In het naburige Gesecke heeft gisteren avond een beklagenswaardig voorval plaats gegrepen. Tusschen 8 en 9 uren schoolde het volk in hoopen bijeen en viel de woningen der aldaar gevestigde Joden aan, welke alle, ééne uitgezonderd, waarin eene vrouw in het kraambed lag, meer of minder beschadigd en vernield werden. Mishandeling van personen schijnt daarbij niet gepleegd te zijn. Als oorzaak dezer middeleeuwsche handelwijze verhaalt men hier, dat een zeer eerwaardig geestelijke te Gesecke een' met het postmerk Paderborn geteekenden naamloozen brief zoude hebben ontvangen, welke niet alleen de grofste en smadelijkste beleedigingen voor dezen behelsde, maar ook zulke verregaande onteerende aantijgingen jegens de R.-K. kerk en al wat den R.-K. heilig is, bevatte, dat ik niet wage, ze hiernevens mede te deelen. De inhoud dezes briefs werd weldra in Gesecke bekend en bij wijze van gevolgtrekking kwam men tot de waarschijnlijke, vermoedelijke waarheid, dat deze bedreigings- en smaadbrief uit den koker der Gesecker Joden gekomen was. Deze waarheid bragt opgewondenheid en verbittering tegen de Joden te weeg, en men was van meening, dat men hun voor hun ergerlijk bedrijf eenige kastijding moest doen ondergaan, en zoo kwam men tot het vernielen der gezegde woningen. De ware aanleiding en toedragt der zaak zal de zonder twijfel spoedig volgende instructie wel nader doen kennen.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN den 15 Mei.

Het is bekend, hoe hier te Londen, en vooral in het westeinde der stad, waar de hooge adel en andere aanzienlijken wonen, de speelklubsen en speelhuizen zich reeds lang buitengemeen vermenigvuldigd hadden en het hazardspel er met eene woede gedreven werd, die menige familie in het ongeluk stortte. Het kwaad was eindelijk tot zulk eene hoogte gestegen, en had tot zoo vele klagten aanleiding gegeven, dat de Regering zelve besloot, aan de policie te gelasten, om, des noods met geweld, het dáár gevonden materiëel en personeel, tot dit noodlottig vermaak in betrekking staande, op te ligten. Na het innemen van schriftelijke verklaringen, door twee geachte inwoners der parochie gegeven, heeft de policie in den nacht van Dingsdag op Woensdag ll. zulks gelijktijdig overal, waar zich in het bedoelde stads gedeelte dergelijke huizen bevonden, doen uitvoeren, en wel met zulk een' goeden uitslag, dat men zich, behalve de werktuigen en benoodigdheden, tot het spel gebezigd, van niet minder dan ongeveer 3000 ponden aan speelgeld en van 73 personen meester heeft gemaakt. Van deze laatsten zijn vervolgens de meesten, ondanks alle regtsuitvlugten, welke zij tot hunne verdediging deden aanwenden, in vrij aanzienlijke boeten verwezen.

— Onder het voorzitterschap van lord *Ashley* is den 11 dezer alhier eene vergadering gehouden, tot vorming van een Genootschap, ter verbetering van den toestand der lagere volksklasse. De bisschop van Salisbury, verscheidene andere kerkelijken, en enkele leden van het Lagerhuis behoorden tot het getal der aanwezigen. De voorzitter ontwikkelde, in eene korte rede, het doel der Vereeniging, hetwelk, onder anderen, in het verschaffen van betere woningen aan de behoeftigen, zoowel in de steden als ten platten lande, bestaan zou. Hij achtte het overtollig, al de nadeelen aan te wijzen, welke er uit voortspruiten, dat niet zelden acht of tien personen in een en hetzelfde vertrek slapen, naauwelijks ruim genoeg, om één persoon behoorlijk te huisvesten. Een tweede hoofdpunt van het plan bestond in de uitbreiding van het stelsel der verdeeling van gronden, voor landerijen, tuinen en hutten, en een derde in het oprigten van hulpgenootschappen, die gelden ter leen verstrekken zouden. Zijn lordschap verheelde zich de moeijelijkheden niet, met de uitvoering van zoodanig plan verbonden, maar hij hoopte, dat men die te boven zou komen door de vorming van associatiën voor de verschillende graafschappen, parochiën en distrikten, en door briefwisseling met geestelijken, magistraatspersonen, landeigenaars en anderen.

Na lord *Ashley* hebben de leraar *Hugh M' Neile* en verscheidene anderen der tegenwoordigen het woord gevoerd, en de voorstellen in het midden gebragt, die eenparig zijn aangenomen. Uit een dezer toespraken bleek onder anderen, hoe een gedaan onderzoek heeft aangetoond, dat ergens midden in de hoofdstad, niet ver van een der aanzienlijkste pleinen, zeshonderd vijfentwintig huisgezinnen wonen, die ieder slechts één bed ten gebruike hebben. Ten slotte is lord *Ashley* met algemeene stemmen tot president van het committé benoemd, en is eene lijst van de reeds gedane, waaronder zeer aanzienlijke, inschrijvingen voorgelezen.

— Lord *Ashley's* voorstel, om in de wet wegens den arbeid in de fabrijken de bepaling te brengen, dat, ten minste van vrouwen en kinderen, geen langeren arbeid dan dien van *tien* uren daags zou mogen worden gevergd, is den 13 dezer in het Lagerhuis met 297 tegen 159 stemmen verworpen, en de derde lezing der wet, waarbij de werktijd op *twaalf* uren daags gesteld wordt, is dien ten gevolge doorgegaan. De eerste lezing der wet heeft den 14den in het Huis der Lords plaats gehad. Daar het ministerie zijn voortdurend bestaan van het lot, dat het voorstel van lord *Ashley* zou ondervinden, had afhankelijk gemaakt, is deze uitslag als eene niet onbelangrijke zegepraal van dat bestuur te beschouwen. De door hetzelve verworvene meerderheid is veel grooter dan men had vermoed. De reden hiervan is, dat zeer vele leden, welke vroeger voor het voorstel van lord *Ashley* hebben gestemd, zich thans tegen hetzelve verklaard hebben. De ministers hadden gedreigd hun ontslag te nemen, ingeval de werktijd op minder dan 12 uren gesteld werd.

— De stad Lime-Regis, in het graafschap Dorset, is l.l. Zaturdag door eenen geweldigen brand geteisterd. Hij ontstond niet in den nacht, althans heeft zich toen niet geopenbaard: de eerste alarmkreet werd te half tien des morgens aangeheven. Het vuur was ontstaan ten huize van een' bakker, van waar het, door eene hoeveelheid drooge brem, die in eene schuur lag, en door een' sterken wind voortgejaagd, tot de naburige gebouwen oversloeg. In korten tijd lagen tusschen de zestig en zeventig gebouwen in de asch, waaronder het postkantoor en verscheidene voorname logementen. De schade wordt voorloopig op 30 of 40 duizend ponden berekend, grootendeels echter hier te Londen bij vier voorname assurantie-bureaux verzekerd. Van persoonlijke ongelukken verneemt men gelukkig niets.

— Berigten uit Nieuw-York van den 19 April melden, dat tusschen het bewind der Vereenigde Staten en dat van Texas een traktaat is gesloten, waarbij laatstgenoemd gemeenebest met het eerste wordt vereenigd. Dit traktaat moet echter, alvorens geldig te zijn, nog door het Congres worden bekrachtigd, en men twijfelde er aan, of zich daartoe, vooral in den Senaat, wel de vereischte meerderheid van twee derden der leden zou opdoen.

— Met het stoomschip *Acadia*, hetwelk den 4 dezer van Halifax is vertrokken, en den overtogt van daar naar Liverpool in elf en een' halven dag gedaan heeft, zijn latere berigten uit Noord-Amerika ontvangen. Deze berigten bevestigen hetgene gemeld is van het sluiten van een traktaat tot vereeniging van Texas met de Vereenigde Staten. Dit stuk is in den Senaat ter tafel gebragt, en zal dáár onverwijld behandeld worden. Als de voornaamste bepalingen van hetzelve worden de volgende opgegeven: 1) Het geheele grondgebied van Texas wordt aan de Vereenigde Staten afgestaan, om met dezelve een geheel uit te maken; 2) de ingezetenen van Texas zullen dezelfde regten hebben als de burgers der Vereenigde Staten; 3) de Vereenigde Staten zullen omtrent alle geschillen over grond-eigendom in Texas beslissen; 4) de openbare landerijen in Texas zijn onderworpen aan de wetten omtrent dergelijke gronden in de overige Staten; 5) de Vereenigde Staten nemen de openbare schuld en andere verpligtingen van Texas over, ten beloope van 10 millioenen dollars, welke bij termijnen afbetaald zullen worden. Ten aanzien van de grenzen van Texas, nopens de vorderingen van Mexico, en omtrent de slavernij komen in het traktaat geene bepalingen voor.

Met deze berigten uit N.-Amerika zijn ook tijdingen van Haïti ontvangen, volgens welke de negers te Aux Cayes een vreesselijk bloedbad hebben aangerigt, en al de blanken en kleurlingen, waaronder ook de president der republiek *Hérard*, hebben vermoord. 400 personen waren naar Jamaica gevlugt.

— De heer *O'Connell* is gisteren avond alhier uit Ierland aangekomen.

FRANKRIJK.

PARIJS den 15 Mei.

Het aantal der bij gelegenheid van 's Konings naamdag tot ridders van het Legioen van Eer benoemde personen wordt op tweeduizend vijfhonderd geschat.

— Heden zal eene brochure het licht zien, welke door den prins *van Joinville* geschreven is en ten titel voert: *Een woord over den staat der Fransche zeemagt.* Volgens sommigen, zou de inhoud daarvan vijandig jegens Engeland en het tegenwoordig Fransch ministerie wezen.

— Gisteren heeft de minister van marine aan de Kamer der Pairs een ontwerp van wet aangeboden, strekkende tot het nemen van voorbereidende maatregelen omtrent de afschaffing der slavernij in de Fransche koloniën. Dit ontwerp stelt eene nieuwe regeling voor: 1) van het voedsel en onderhoud der slaven; 2) van de wijze van straffen; 3) van de vaststelling der werk- en rusturen; 4) van het huwelijk der slaven en hun godsdienstig onderwijs, en 5) van de verdiensten der slaven en het regt, om zich vrij te koopen. Verder houdt men zich in genoemde Kamer dagelijks nog met de beraadslagingen over het middelbaar onderwijs bezig.

— Alhier heeft men het plan, een gebouw op te rigten, waar alle arme meisjes opgenomen, gehuisvest, gevoed, gekleed worden en daarenboven nog een klein daggeld ontvangen zullen. Dit gebouw zal alzoo worden ingerigt, dat aldaar 20,000 meisjes kunnen verblijven.

— Uit Algerie zijn berigten tot den 2 Mei. De hitte was den 28 en 29 April hevig, en tot 47° centigraden gestegen. Twee sappeurs, behoorende tot de expeditionaire kolom van den maarschalk *Bugeaud*, waren door deze buitengewone warmte bezweken.

— Uit Sartène (Corsica) schrijft men:

„In den nacht van den 28 op den 29 April begaven de gendarmes van de brigade zich naar het bosch tusschen de gehuchten Grossa en Tivologgio, om de bandieten *Santa-Lucia* en *Alphonsi* te vangen. Reeds was de nacht voorbij, en de gendarmes maakten zich gereed, om zich te verwijderen, toen zij uit het digst van het bosch een' man zagen verschijnen, die van het hoofd tot de voeten gewapend was. Zij lieten hem naderen en riepen hem toe: *stil te staan!* Dit werd met 2 geweerschoten beantwoord, welke het doel misten. De gendarmes beantwoordden zulks en een kogel trof den bandiet *Alphonsi* in de borst. Hij riep zijn' vriend *Santa-Lucia* te hulp; doch deze verscheen niet.

De toestand van *Alphonsi* werd wanhopend. Alleen tegen eene brigade gendarmerie, die hem digter insloot, terwijl het bloed uit de wonde gudste. Hij scheen zich gevangen te willen geven, toen zijne jonge zuster, door het geknal der geweerschoten en het om hulpgeroep derwaarts gelokt, uit het bosch kwam en hem toeriep: „*Moed! moed! mijn broeder! Denk niet, u gevangen te geven; gij moet als held sterven!*" Deze woorden, met geestdrift uitgesproken, bragten den bandiet tot andere gedachten: hij vergat zijne wonde en zijn' hopeloozen toestand, en verdedigde zich dapper. Een gendarme, die hem genaderd was, werd geveld; de anderen werden verlegen, dewijl de inwoners van Grossa toegesneld waren en voor den bandiet partij trokken. Een gendarme werd naar Sartène gezonden, om versterking te halen, en om 4 uren des morgens verschenen de substituut-procureur des Konings, de luitenant der gendarmes en de kapitein der voltigeurs met troepen. De bevolking van Grossa werd bij de verschijning van deze militaire magt ter neergeslagen, en trok af. *Alphonsi* werd door den substituut-procureur des Konings gesommeerd, zich over te geven; maar dit werd met een geweerschot beantwoord. Het gevecht werd nu zeer levendig, daar de bandiet onvermoeid streed, en eerst eindigde, toen zijn hoofd door twee kogels getroffen werd en hij den geest gaf.

— Het Parijssche blad *la Presse* verwondert zich, dat in Frankrijk de gevangenen minder verdienen, dan zij kosten, daar zij alle bezuinigingen, welke een gezamenlijk onderhoud op grootere schaal kost, in hun voordeel moesten hebben. Zij kosten jaarlijks per hoofd 231 fr. en 52 centimes, en verdienen slechts 115 fr. 15 centimes, terwijl in de gevangenissen te Hoorn en te Leeuwarden in Nederland de gevangenen oneindig meer verdienen, dan zij kosten, zijnde deze uitkomst nog voordeeliger, dan in Amerika.

— Een dagblad verzekert uit eene, zoo als het zegt, ontwijfelbare bron, dat te Parijs de stellige tijding is ontvangen, dat de opstand in Italië thans ook tot de zuidelijke provinciën van Oostenrijk is overgeslagen. Venetië zou zelfs in staat van beleg verklaard zijn. Het bedoelde blad belooft voor morgen nadere bijzonderheden.

Van den 17den. De brochure van den prins *de Joinville* blijft het onderwerp van alle gesprekken en doet ernstige moeijelijkheden duchten voor het kabinet, waartoe de aanvraag des ministers van marine om een krediet van 8,850,000 fr. in de zitting der gedeputeerden-kamer van heden reeds dadelijk aanleiding kan geven. Sommigen verhalen, dat de prins arrest heeft bekomen wegens het uitgeven van zijn werk zonder toestemming zijner chefs.

— Uit Algerie heeft men gewigtige tijdingen ontvangen; de kolonne onder aanvoering van den hertog *d'Aumale* heeft in het gebergte Aures, provincie Constantine, een scherp gevecht geleverd, waarbij de prins in ernstig gevaar schijnt verkeerd te hebben.

BELGIE.

ANTWERPEN den 18 Mei.

Eene verschrikkelijke, gisteren avond op den spoorweg voorgevallene gebeurtenis heeft onze stad in verslagenheid gedompeld. De trein, die gisteren namiddag te vier uren van Brussel vertrokken was, bevond zich te zes uren aan het station, genoemd *du Vieux Dieu*, toen een allergeweldigste schok zich aan den geheelen trein deed gevoelen; op het oogenblik, ofschoon de vaart merkelijk verminderd was geworden, raakten vier rijtuigen los van den trein en sloegen dezelve gedeeltelijk tegen een' met zand geladen waggon, die op een der evenwijdig loopende sporen stond. De rijtuigen werden op den slag verbrijzeld en al de reizigers, die er zich in bevonden, werden ligter of zwaarder verwond. Eene vrouw bleef op de plaats dood, eene andere bezweek nog in den avond aan hare bekomen wonden. Een reiziger, zoo men zegt van Arras, die met zijnen zoon was, is zwaar gekwetst. Een bakker uit de niet ver van hier gelegene gemeente van Hoboke, met name *Daelewijk*, is heden nacht in het gasthuis aan de gevolgen zijner wonden overleden. Vier andere minder of meer gevaarlijk gekwetste passagiers zijn naar het gasthuis vervoerd. Het getal der zwaar gewonden wordt als van acht of negen opgegeven; sommige hebben zich naar hunne huizen, andere naar onderscheidene herbergen in deze stad laten overbrengen.

Behalve de vier verbrijzelde rijtuigen is al het verdere van het konvooi meer of min bij den schok beschadigd geraakt. Vijf andere rijtuigen zijn uit het spoor geworpen, en bijna al de reizigers hebben ligtere of zwaardere kneuzingen aan het hoofd of in de zijden; velen zijn evenwel ook zwaar aan de beenen bezeerd, en aan sommige zijn dezelven gedeeltelijk vermorseld.

De as van den tweeden waggon gebroken zijnde, heeft zulks de overige voertuigen, die volgden, buiten de rails doen gaan, en, tegen de op het voorplein van *Vieux-Dieu* geplaatste waggons aanstootende, bragten zij een' zoo geweldigen schok te weeg, dat vier waggons geheel verbrijzeld zijn.

De gouverneur van Antwerpen, de procureur des Konings en de beambten van den spoorweg hebben zich onmiddellijk naar de plaats van het ongeluk begeven, en alle maatregelen getroffen, welke in het belang der gewonde personen vereischt werden. Een Fransch geneesheer, die zich in den spoortrein bevond en zelf gekwetst was, heeft zich beijverd aan de overige reizigers bijstand te bieden. Hij is aanstonds door de geneesheeren en heelmeesters der omliggende plaatsen daarin ondersteund.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE den 16 Mei.

Bij eene circulaire van den 3 dezer heeft de staatsraad gouverneur der provincie Zuid-Holland de oprigting, na bekomene toestemming des Konings, eener vereeniging onder den naam van: *Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van sterken drank*, aan burgemeesteren en wethouders der steden en burgemeesters en assessoren der gemeenten ten platten lande in de provincie Zuid-Holland, bekend gemaakt, en de bevordering dier vereeniging aanbevolen.

„Hulde doende (dus eindigt deze circulaire) aan de edele pogingen, die deze vereeniging het voornemen heeft, in het belang van hare natuurgenooten en meer bijzonder in het belang der geringere volksklasse, aan te wenden, heb ik gemeend, uwe aandacht op dit aangelegen onderwerp te moeten vestigen, en UEd. tevens te moeten verzoeken, om, voor zoo verre uwe medewerking daartoe zal worden ingeroepen, door uwen invloed het beoogde doel te helpen bevorderen."

— Door den Staatsraad, gouverneur der provincie Zuid-Holland, is den 7 dezer de volgende circulaire, betreffende het *onderwijs der bijbelsche geschiedenis in de lagere scholen*, geschreven aan burgemeesteren en wethouders der steden en burgemeesters en assessoren der gemeenten ten platten lande in deze provincie:

„In ervaring gekomen zijnde, dat sommige geestelijken in deze provincie zich aan de plaatselijke besturen hunner gemeenten hebben geadresseerd, met bedenkingen tegen het geven van onderwijs in de bijbelsche geschiedenis op de lagere scholen, en met het verzoek, om te zorgen, dat niet alleen de boeken, welke voor het onderwijs in de gewijde geschiedenis in gebruik zijn, maar ook dat onderwijs zelf geheel van de scholen worde geweerd, meen ik U Ed. te moeten doen opmerken, dat deze aangelegenheid, volgens de bestaande verordeningen, niet tot de attributen van de plaatselijke besturen behoort en dat de bezwaren, welke de geestelijken te dezer zake mogten hebben, naar aanleiding van art. 10 van het koninklijk besluit van den 2 Januarij 1812 (Staatsblad no. 1), door hen in de eerste plaats aan de schoolopzieners van het distrikt, waartoe hunne gemeente behoort, moeten worden gebragt.

„Diensvolgens heb ik de eer U Ed. uit te noodigen, om, voor zoo ver bij U Ed. een verzoek in bovengemelden zin mogt zijn ontvangen, daaraan geen gevolg te geven, en den geestelijke, van wien de aanschrijving bij U Ed. is ontvangen, naar aanleiding van art. 10 van opgemeld besluit, naar den districts-schoolopziener te verwijzen, aan wien in de eerste plaats de beoordeeling van soortgelijke bezwaren is opgedragen, en door wien overigens daaromtrent naar de verdere voorschriften van dat besluit zal worden gehandeld; zullende het mij aangenaam zijn, indien te dezer zake nadere demarches mogten worden gedaan, of, ten gevolge der reeds bij U Ed. ontvangene aanschrijving eenig besluit mogt zijn genomen, daarvan door U Ed. onverwijld te worden onderrigt."

AMSTERDAM den 18 Mei.

Z. M. de Koning is heden morgen te 4 uren met eenen extra-spoortrein, van Utrecht komende, door deze stad gepasseerd, en te half vijf met eenen extra-spoortrein naar de residentie vertrokken. De reis derwaarts is in één uur en achttien minuten afgelegd.

Van den 19den. Den geheelen nacht heeft het hier vrij hevig gestormd en ofschoon eenigzins is het nog niet geheel bedaard. Zoo wij vernemen is de Kamper stoomboot *Admiraal van Kinsbergen* dan ook heden morgen bij het uitvaren terug geslagen, en heeft bij het omdraaijen, tot driemaal toe tegen den steiger gestooten, waardoor deze van een gedeelte van derzelver hekken is beroofd. Eindelijk echter heeft zij haren togt kunnen voortzetten; voorts doet het omgewaaid zijn van vrij dikke boomen hier en daar langs de grachten ons met reden beducht zijn, dat men van meer aanzienlijke schade zal hooren; tot nog toe evenwel hebben wij niet daarvan vernomen.

'S HERTOGENBOSCH den 15 Mei.

Men zal zich nog herinneren, dat in den avond van den 3 Januarij te Vught de jager van jonkh. *Martini* door het schot van een' wildstrooper werd getroffen; de schuldige nu, zekere *Adriaan van Erp*, arbeider, wonende in die gemeente, is gisteren door het provinciaal geregtshof van Noord-Braband schuldig verklaard aan poging tot moedwilligen doodslag of manslag op den persoon van *Machiel Smits*, welke poging, door uiterlijke daden gebleken, en van een begin van uitvoering opgevolgd, niet is wederhouden noch haar volkomen beslag heeft gemist, dan door toevallige of van des daders wil onafhankelijke omstandigheden, en dien ten gevolge veroordeeld, om op een schavot geblinddoekt met het zwaard over het hoofd te worden gezwaaid, alsmede tot een confinement voor den tijd van tien jaren.

GRONINGEN den 20 Mei.

De Arrondissements-regtbank te Groningen heeft op de lijst van aanbeveling van drie kandidaten, ter vervulling van den vacanten regterspost, geplaatst: 1) jonkh. mr. S. W. TRIP, substituut-officier van justitie bij genoemde regtbank; 2) mr. C. H. GOCKINGA, regter in de Arrondissements-regtbank te Winschoten, en 3) mr. J. C. F. baron D'AULNIS DE BOUROUILL, substituut-griffier bij de Arrondissements-regtbank te Groningen.

— Den 17 dezer is bij onze Hoogeschool, na afgelegd examen en het verdedigen van verloskundige stellingen, tot doctor in de vroedkunde bevorderd de heer J. F. CAMPHUIS, med. doctor te Loppersum.

— In den avond van den 15 dezer is te Hellum, onder de gemeente Slochteren, afgebrand de woning van JAN SCHELTES VAN GENNIP, door hem zelven en zijn gezin bewoond. Alles is eene prooi der vlammen geworden, als: beddegoed, huismeubelen, gereedschappen, mans- en vrouwen-lijfstoebehooren, zoodat de lijders in volslagene armoede zijn gedompeld. De oorzaak van den brand is niet bekend, doch de woning was verzekerd.

Wij moeten op het artikel *Handelsvrijheid*, geplaatst in het geacht Alg. Handelsblad van den 11 dezer, nog even terug komen. Wij zijn het met de redactie van dat blad volkomen eens, waar zij zegt: — „geen stelsel kan eenvoudiger, geen beginsel natuurlijker zijn, dan dat van den „vrijen handel, dat aan een' ieder' vergunt zijne behoeften „te voldoen, waar hij dit het best en billijkst vermag." — Ook wenschen wij de geëerde redactie geluk met haar helder inzigt in de Staathuishoudkunde, en betreuren het, dat, zoo als zij betuigt, de schrijver van het stuk over den vrijen *graanhandel*, in de Gron. Courant van den 3 dezer, de kennis daarvan *volslagen* mist; maar daarom achten wij het toch nog niet billijk in het belang van het publiek, om, zoo als het Handelsblad doet, uitdrukkingen uit heur verband te rukken en er aldus eenen zin aan te geven, anders dan zij hebben.

Vrijheid in het stuk van handel, — van godsdienst, — van onderwijs is natuurlijk en het stelsel daarvan is zeer eenvoudig; echter wordt mij dat bijkans in geen land vergund. — Het stelsel van *algemeene* handelsvrijheid, waar het Handelsblad van spreekt, moge eenvoudig en natuurlijk zijn; daaruit volgt niet, dat eene *bijzondere* vrijheid van handel in graan ook natuurlijk en eenvoudig zou zijn.

Wij hebben beweerd en beweren nog, zoo lang ten minste als onze redenen niet worden opgelost, dat in de tegenwoordige gesteldheid van ons land de *volkomen* vrije invoer en plaatsing van buitenlandsch graan een doodsteek zou wezen voor den landbouw, — een oorlog op leven en dood tusschen den handel ter eene en de landbouw ter andere zijde, zulks omdat onze landbouw, met menigvuldige bezwaren te kampen hebbende, het met den vrijen handel in concurrentie onmogelijk zou kunnen volhouden. — De landbouwers *schreeuwen* niet, zoo als het Handelsblad zich gelieft uit te drukken, om geheele prohibitie van vreemd graan. Die prohibitie bestaat ook niet; maar toch, juist zoo als het Handelsblad, beschouwen zij in den Handel en Landbouw „twee takken van nijver„heid, die elkanders *steun* onmisbaar behoeven." — Hierop draait juist de kwestie. En als nu in Nederland de vrije Handel met de consumtie dien steun ging aanbrengen in Polen, zoo als zij natuurlijk zoude doen, omdat het graan dáár meer uitlevert en met minder kosten gewonnen wordt; — welke steun, vragen wij, zou dan den inlandschen landbouw nog van dien Handel overschieten. Handel en Landbouw zijn wel twee takken van nijverheid; maar uit den aard der zaak is de koopman geen producent, — de landbouwer wel; — de koopman heeft keus bij zijne waren, de landbouwer niet; — de koopman heeft zich niet te storen aan de herkomst, — de landbouwer kan niets anders ter markt brengen, dan wat hij door cultuur en vlijt uit zijnen akker heeft gewonnen. Alzoo rust de nijverheid van den Handel op geheel andere grondslagen, dan die van den Landbouw.

Het Handelsblad meldt van eenen eik, zeggende: „dat die alleen in de *vrije lucht* welig kan tieren," en schijnt dat beeld te willen toepassen op den vrijen handel in graan; maar het is bekend, dat zelfs die koning van het woud in de vrije lucht het bezwaarlijk kan uithouden en beneden de waarde van eenen heester vervalt, als hij niet tamelijk wordt beschut en tegen winden beveiligd. De handel moge die beschutting niet noodig hebben. De landbouw begeert ook in geene broeikas te worden opgesloten; maar toch ook verlangt hij niet aan alle winden en stormen te worden prijs gegeven, gelijk de eik van het Handelsblad, waarvan het niet eens den aard, veelmin de cultuur schijnt te kennen.

Mr. S. C. H. PICCARDT.

HET ORGEL EN DESZELFS ZAMENSTEL.

Een Systematisch Handboek voor Organisten, Schoolonderwijzers, Beoefenaars der Muzijk, enz.; door J. J. SEIDEL. Uit het Hoogduitsch vertaald en met aanteekeningen voorzien door S. MEIJER, Organist bij de Waalsche Gemeente te *Groningen*. Uit te geven door den Boekhandelaar F. WILKENS.

Onder bovenstaanden titel zal een allerbelangrijkst werk worden uitgegeven, op hetwelk ik niet kan nalaten de belanghebbenden van mijne landgenooten opmerkzaam te maken. Daar er bij ons geen volledig werk bekend is, dat het orgel in al deszelfs deelen grondig leert kennen en behandelen, mogen mijne ambtgenooten het als eene aanmerkelijke aanwinst rekenen, dat het aangekondigde op onzen bodem zal worden overgeplant. In Duitschland houdt men nog niet op, met den uitbundigsten lof over hetzelve te schrijven, ofschoon daar reeds meer dan veertig tijdschriften en vele groote mannen, van welke ik MENDELSSOHN-BARTHOLDY, HESSE, SCHNABEL en KÖHLER zal noemen, met den grootsten lof en de vereerendste getuigenissen van hetzelve hebben gesproken. Zelfs van hooger hand is het dringend aanbevolen geworden: — en dat dit alles niet alleen van invloed is, maar men zelf ook het werk naar waarde weet te schatten, getuigt de tweede druk, die men reeds binnen het jaar genoodzaakt is geweest opteleggen. Zulk eene onderscheiding valt gewis weinig Boekwerken ten deel zoodat het aangekondigde ook wel geene verdere aanprijzing zal behoeven. Ik verheug mij dan zeer, dat mijne langenooten ook in de gelegenheid zullen komen, er vruchten van te kunnen hebben, en beveel het hun op het dringendst aan. Moge de vertaler ruime voldoening smaken, dit werk te hebben overgebragt, en de uitgever zich door menigvulige inteekening in staat zien gesteld, het werk der drukers over te geven.

W. G. HAUFF,
Organis aan de Hoofdkerk te Groningen.

PROCES

tusschen het BESTUUR DER DOMEINEN, Eischer,
en
BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER STAD GRONINGEN,
Gedaagden.

Ter nadere toelichting dezer hoogst gewigtige procedure, bij welker beslissing de Stad Groningen een zoo hoog belang heeft, diene men te weten dat, even als vele partikulieren, zoo ook de Stad Groningen eene aanzienlijke hoeveelheid zoogenoemd kwelderland, slijk en water, bezit, gelegen in den *Dollard*, onder de Gemeeten Finsterwolde en Beerta. Deze hoeveelheid, ten bedrage van ruim 5643 Bunders, werd in den jare 1838, nog vóór de invoering der Nederlandsche wetgeving, door het Domeinbestuur van de Stad Groningen opgevorderd, en wel voor de Arrondissements Regtbank te Winschoten, bij acte van dagvaarding van den 14 September 1838.

De conclusie, namens het Domeinbestuur door den heer (destijds) prokureur mr. H. J. H. MODDERMAN genomen, berustte in substantie op deze middelen:

„Aangezien naar het bestaande regt alle schorren en aan„wassen zijn het eigendom van den Staat, voor zoo verre „die niet op eene bij de wet bestaande wijze in het eigen„dom van anderen zijn overgegaan;

„Aangezien de eigendom der voorschrevene hoeveelheid „schorren en aanwassen nimmer op eene regtens bestaande „wijze op de Stad Groningen is overgegaan, en zij haar „bezit evenmin van het Domein ontleent;

„Aangezien derhalve het Domeinbestuur allezins belang „heeft en bevoegd is, om deze schorren en aanwassen als „het eigendom van den Staat te vindiceren, en dat onwet„tige bezit te doen ophouden.

Op deze conclusie werd namens de Stad Groningen door den heer prokureur mr. J. J. MEDER voor antwoordt verklaard:

„Te ontkennen de beide stellingen, door het Bestuur der „Domeinen ter dagvaarding gesteld, als vooreerst, dat, naar „het bestaande regt, alle schorren en aanwassen zouden zijn „het eigendom van den Staat, voor zoo verre die niet op „eene bij de wet bestaande wijze in het eigendom van par„tikulieren zouden zijn overgegaan," en ten tweede, „dat „de eigendom der ter dagvaarding omschrevene hoeveelheid „zoogenaamde schorren en aanwassen nimmer op eene reg„tens bestaande wijze op de Stad Groningen zoude zijn over„gegaan," en verder tot ontzegging van den eisch geconcludeerd.

Ten dage dienende werd de zaak bij monde van genoemde heeren Prokureurs bepleit.

Bij een breed gemotiveerd vonnis heeft de Regtbank op den 30 Junij 1841 aan het Domeinbestuur den eisch ontzegd, met veroordeeling in de kosten (*).

Van dit vonnis heeft het Domeinbestuur aan het Provinciaal Geregtshof van Groningen geappelleerd, bij acte van dagvaarding van den 18 November 1841.

Vervolgens werden tusschen partijen memoriën van bezwaren en antwoord gewisseld, en bij monde van de heeren prokureurs mr. A. MODDERMAN voor het Bestuur der Domeinen en mr. T. J. TEN BERGE voor de Stad Groningen ter rolle conclusiën genomen, terwijl in 's Hofs teregtzittingen van den 30 Januarij, 6 en 13 Februarij en den 2 April 1844 de zaak is bepleit bij monde van de heeren Advokaten bij den Hove, mr. I. L. SCHAAP voor het Domeinbestuur als Eischer en Appellant; en mrs. H. O. FEITH Junior en H. DE RANITZ voor de Stad Groningen als Gedaagde en Geïntimeerde.

In de zitting van den 16 April jl. heeft de E. Gr. A. heer procureur-generaal mr. P. G. SEVENSTERN zijne conclusie genomen, strekkende tot bevestiging van het vonnis des eersten Regters, terwijl eindelijk het Provinciaal Geregtshof, onder het presidium van mr. J. GOCKINGA, bij arrest van den 7 Mei jl., zich met deze conclusie heeft vereenigd, gelijk vroeger reeds kortelijk door ons is medegedeeld.

Wij laten hier woordelijk volgen de conclussie van den E. Gr. A. heer Prokureur-Generaal, mitsgaders 's Hofs arrest, welk een en ander wij ontleenen aan het *Weekblad van het Regt* van den 16 Mei 1844, no. 495, waarin hetzelve is opgenomen.

De Procureur-Generaal bij het Provinciaal Geregtshof van Groningen;

Overwegende, dat de appellant in eersten aanleg heeft gevorderd, dat hij door den regter zoude worden verklaard eigenaar van de ter dagvaarding omschrevene hoeveelheid zoogenoemd kwelderland, slijk en water, gelegen in den Dollard, onder de gemeenten Finsterwolde en Beerta en bij de stad Groningen in bezit; en dat dien ten gevolge de geïntimeerden, toen gedaagden, zouden worden veroordeeld, om dadelijk na de insinuatie van het te vellen vonnis die bezittingen ter zijner beschikking over te laten, en zich te dien aanzien van alle daden van eigendom, bezit of beheer te onthouden, enz. Dat deze eisch echter door de Arrondissements-Regtbank te Winschoten, bij vonnis van den 30 Junij 1841, aan hem is ontzegd, en dat hij van dit vonnis in hooger beroep is gekomen;

O. dat er van eene revindicatoire actie de rede is, welker aard medebrengt, dat niet de bezitter van het gevorderde voorwerp, die de *presumptio domini* voor zich heeft, maar hij, die ze heeft ingesteld, zijn' eigendom volledig moet bewijzen, zal de eisch aan hem kunnen worden toegewezen, waarvan dan ook het gevolg is, dat de beantwoording der vraag, of de stad Groningen, krachtens de door haar overgelegde titels, al dan niet voor de ware eigenaresse van de van haar gereclameerde schorren en aanwassen moet worden gehouden, minder te pas komt, maar dat er eenig en alleen staat te onderzoeken, of de appellant zijn regt van eigendom op de schorren en aanwassen heeft bewezen;

O. dat de appellant zijn regt van eigendom niet op eenen schriftelijken titel, waarbij dat de eigendom door den vorigen eigenaar aan hem zoude zijn overgedragen, of op verjaring grondt; maar alleen op de bepaling van art. 538 van den Code Napoleon en op het Keizerlijk decreet van den 11 Januarij 1811, betrekkelijk het beheer der polders, onder welker vigueur de onderwerpelijke eisch is ingesteld en waaraan dezelve alzoo moet worden getoetst, zoodat het Hof den geest en de strekking dier vorderingen zal dienen na te gaan en te beoordeelen, of de appellant dezelve ter verdediging van zijn vermeend eigendomsregt al dan niet te regt heeft ingeroepen;

O. met betrekking tot art. 538 van den Code Napol., dat deze wetsbepaling, vooral in verband met art. 556 en 557 van denzelfden Code, onder anderen medebrengt, dat de aanslijkingen en aanwassen aan het strand of den oever der zee in eigendom aan den Staat toebehooren en dat, zoo dezelve aan den oever van eenen stroom of eene rivier plaats hebben, diegene, aan wien de oever toekomt, er eigenaar van is;

O. dat eene zoodanige uitbreidende uitlegging van gemeld art. 538, waarbij de aanslijkingen en aanwassen aan den oever van eenen stroom of eene rivier, die aan ebbe en vloed zijn onderworpen, als onder de woorden *lais* of *relais de la mer* begrepen worden beschouwd, met den eigenlijken zin dier woorden ten eenenmale in strijd is; dat toch de wet slechts den eigendom der aanslijkingen en aanwassen aan de zijde der zee aan den Staat toekent, en het wel uitdrukkelijk zoude bepaald hebben, bijaldien het deszelfs bedoeling ware geweest, om dit eigendomsregt tot de aanslijkingen en aanwassen, die in eenen stroom of eene rivier allengskens ontstaan, doch door zeewater worden beloopen, en die den invloed der getijen ondervinden, uit te strekken; dat de laatst bedoelde aanslijkingen en aanwassen wel door de uitwerking van het water der zee tot stand worden gebragt, maar desniettemin altoos zijn en blijven aanspoelingen aan de oevers van eenen stroom of eene rivier, en uit den aard daardoor niet aanspoelingen aan den oever of het strand der zee kunnen worden; dat een stroom of eene rivier deszelfs bijzonderen aard en natuur niet verliest, door dat het zeewater er binnen stroomt, en er tot eene meerdere of mindere lengte ebbe en vloed plaats grijpen; dat eene tegenovergestelde uitlegging der wet tot ongerijmdheden zoude leiden en bij gemis van eene stellige wetsbepaling, waarbij is opgegeven, tot hoe verre de oevers van eenen stroom of eene rivier als oevers der zee behooren te worden beschouwd, tot groote onzekerheid en willekeur en het door den Staat doen gelden van deszelfs regten aanleiding zoude geven, en dat gevolgelijk de hiervoren aangehaa bepalingen van den Code Napoleon geenen anderen zin kunnen ben, dan dat de oevers van eenen stroom of eene rivier, den uitloo zee hebbende, ofschoon de gewone getijen er werken, daardoor worden oevers der zee, en dat alzoo de Staat op derzelver aan kingen en aanwassen, uit krachte van art. 538 voormeld, nim aanspraak kan maken;

O. dat deze beperkende uitlegging ook in Frankrijk aan hetze art 538 steeds is gegeven, gelijk te zien is bij MERLIN, *Questi* in v. *rivages de la mer*, en in de arresten van het Hof van Ca van den 23 Junij 1830 en 22 Julij 1841, bij SIREY 1830, I, en 1841, I, 620, en van het Hof van Rouen, dd. 26 Augustus 18 (1841, II. 32), welke arresten des te opmerkelijker zijn, daar gens dezelve het beginsel door die uitlegging vastgesteld, ook den geest der der ordonnantie van de marine van 1681 overeenk en door den regter onder vigueur dier ordonnantie is gehandhaafd worden; waaruit dan ook moet volgen, dat, al konde men ook 538 van den Code Nap. door die ordonnantie toelichten, zulks het omhelzen van een contrarie gevoelen geene kracht zoude k nen bijzetten;

O. met betrekking tot het Keizerlijk decreet van den 11 Jan 1811, dat hetzelve zijn aanwezen heeft te danken aan de nood kelijkheid, om, bij de invoering van de Fransche wetgeving in daarbij genoemde en met Frankrijk vereenigde landen, de mate der schorren en aanwassen aldaar voorhanden, zoo op dat oog blik, als voor de toekomst te regelen en om er de werking van 538 van den Code Napoleon te verzekeren; dat de Keizer Frankrijk, volgens de toenmalige staatsberoerten, niet uitsluit met de wetgevende magt was bekleed, en gevolgelijk eene een door het bevoegd gezag daargestelde wet niet mogt inkrimpen uitbreiden; dat geen staatsmagt mag worden verondersteld, de gr zen, waardoor de uitoefening van haar gezag bij de wetten is perkt, te hebben overschreden, en dat bij gevolg de keizerlijke creten, die tot uitvoering eener wet dienen, zoodanig behooren worden uitgelegd, dat de wet zelve er mede bestaanbaar is, imm zoo lang het niet klaar blijkt, dat daarbij van de wet is afgewek dat evenwel op geenen aannemelijken grond kan worden bewe dat bij art. 1 van voormeld decreet eenige uitbreiding aan het ginsel, bij art. 538 van den Code Napoleon opgenomen, zoude gegeven, zoodat in tegendeel de woorden van dat art. *comme la relais de la mer* en *aux termes de l'art.* 538 *du Code Nap* duidelijk aantoonen, dat de Fransche Keizer die wetsbepaling als dezelve ligt en zonder eenige uitbreiding, in toepassing he willen gebragt hebben, en dat derhalve als een noodzakelijk ge daarvan moet worden aangenomen, dat in het aangehaalde art van hetzelfde decreet slechts van schorren en aanwassen aan zee legen en niet van diegene, welke zich aan de oevers van stroo of rivieren bevinden, de rede is;

O. dat het, naar aanleiding van dit betoogde, het er op aan ke om te bepalen, of de Dollard, tot welks aanspoelingen de re me van den appellant betrekking heeft, voor een' *zeeboezem* of voor een' *rivierboezem* moet worden gehouden;

O. ten deze, dat het geschiedkundig zeker is, dat de Dollard ontstaan door het, ten gevolge van hooge zeevloeden, doorbre van dijken, die niet aan den mond van de rivier de Eems en a aan *zee* lagen, maar waarvan die rivier op eenen aanzienlijken stand van de zee was voorzien, en dat dan ook alle geographi kaarten, zoo oude als nieuwe, waarop de loop van de rivier de E is aangewezen, die rivier door den Dollard doen stroomen, tot dezelve vervolgens langs twee armen, de Ooster- en Wester-E genoemd, in zee stort;

O. dat de gegrondheid dezer beschouwing van den aard en de ging van den Dollard te meer moet in het oog vallen, wanneer nagaat, dat gelijke aanwijzingen voorkomen op de hydrograph kaart van de monden van de Eems, in den jare 1833 op last het departement van marine geformeerd, en dat, in de daarbij hoorende en mede op last van hetzelfde departement uitgege beschrijving, op bl. 35, 39 en 43 over de rivier de Eems, van Dollard af tot in zee buiten het Borkummer rif, wordt gehand ten duidelijkste blijkt, dat de Dollard niet aan zee is gelegen, dat het water van de rivier de Eems, na door den Dollard gev te zijn, door eene verlenging derzelfde rivier, en wel langs de O ter- en Wester-Eems, eerst in zee uitstort, en dat de monden gezegde rivier niet bij den Dollard, maar aan de uiteinden van Ooster- en Wester-Eems zijn te zoeken;

O. dat, wanneer het nu onbetwistbaar is, dat de Dollard den zee gelegen mond van de rivier de Eems niet uitmaakt, verre van zee af, na door twee takken der rivier er van ges den te zijn, eenen waterplas vormt, het wel niet in redeli twijfel kan worden getrokken, dat de Dollard nimmer een *boezem* kan zijn, en alleen als een boezem van de rivier de E of liever als eene verbreeding dier rivier, als het ware in het den derzelve, op eenen aanzienlijken afstand van de zee, kan den aangemerkt;

O. dat de, in art. 41 van het in 1824 tusschen de koningrijken Nederlanden en van Hanover gesloten traktaat, vastgestelde g lijn door den Dollard tot aan de Eems, en het bij art. 162 de gemeene wet van den 26 Aug. 1822 (*Staatsbl.* no. 38) bepaalde, namelijk, dat gedeelte der provincie Groningen, hetwelk sluit de Eems of den Dollard, ten opzigte van het daarstellen van he bedoeld terrein van toezigt, als zeestrand zal worden beschouwd stelling, dat de Dollard in het algemeen geen *zeeboezem*, maar gedeelte van de rivier de Eems uitmaakt, ten eenenmale bevest

O. dat hieruit dan ook van zelf moet volgen, dat de aanslij gen en aanwassen aan de oevers van den Dollard nimmer als oevers der zee gelegen kunnen worden aangemerkt of daarmede lijk gesteld; dat dezelve niet vallen in de categorien der scho bedoeld bij art. 1 van voormeld Keizerlijk decreet van den Januarij 1811; dat de geïnt. zich naar het voorschrift van ar van dat decreet niet behoefden te gedragen, en dat mit de sequelen van het niet reclameren van schorren, invoege daar is bepaald, op de geïnt. niet van toepassing kunnen zijn;

O. verder, dat het vooral opmerking verdient, dat het do bestuur, op 's Konings last, op den 22 November 1820 mede wassen aan den Dollard gelegen, welke met meerdere gronde 1796 door de stad Groningen als eigenaresse derzelve, ten d van de toenmalige generaliteit waren afgestaan, aan dezelve heeft doen terug geven, welke daad eene duidelijke erken aan de zijde van het domeinbestuur in zich bevat, dat he althans destijds, van meening was, op de aanspoelingen aa zijde van den Dollard geen regt van eigendom te kunnen gelden, en dat alzoo toen ter tijd het denkbeeld van zeeb in het oog van het domeinbestuur aan dien waterplas geheel v was;

O. dat door het vervallen van den eenigen grond, waarop door den appellant in eersten aanleg genomen eisch steunt, toepasselijkheid namelijk van art. 538 Code Nap. en art. 1 van het Keizerl. decreet van den 11 Januarij 1811 op de ge meerde aanwassen, de eerste regter allezins te regt dien heeft ontzegd, en de appell. niet kan geacht worden met uitspraak te zijn bezwaard;

Concludeert daartoe, dat het Hof het vonnis, waarvan ten is geappelleerd, zal gelieven te bevestigen, met veroordeeling den appellant in de kosten van het appel.

Het Provinciaal Geregtshof van Groningen heeft op den 7 het navolgend arrest gewezen:

Het Hof, enz.;

Overwegende, wat de *daadzaken* betreft, dat op den 14 Se tember 1838, ter requisitie van het bestuur der Domeinen, appellant tegen Burgemeester en Wethouderen der stad Groning nu geïntim., is geëmaneerd eene dagvaarding voor de toenm Regtbank van Eersten Aanleg te Winschoten, door welke da vaarding bij die Regtb. aanhangig gemaakt, en later bij de rond.-Regtbank aldaar is voortgezet, eene regtsvordering, strekke de, om, op de daarbij aangevoerde gronden, door den regte hooren verklaren, dat de ter dagvaarding gespecificeerde vier zeventig percelen zoogenaamd kwelderland, slijk en water, gele in den Dollard onder de gemeenten Finsterwolde en Beerta, behoorende onder de schorren en aanwassen, zijn het eigen dom van den Staat, met vordering wijders, dat de ged., nu intimeerden, zouden worden gecondemneerd, om, dadelijk na insinuatie van het in dezen te vellen vonnis, die schorren en aanwassen ter beschikking van den eischer, thans appellant, te laten, en zich te dien aanzien van alle daden van eigendom bezit of beheer te onthouden, onder voorbehoud voorts van de domeinbestuur competerende actie tot vergoeding van de ter de zake reeds geledene of verder te lijdene schade, en met eisch van kosten in geval van contestatie;

Dat op deze regtsvordering door de ged., nu geïntim., par is gesteld op de ter hunner conclusie met wijderen omschreven gronden, daartoe concluderende, dat de eischer zoude worden ver klaard niet-onvankelijk in zijnen eisch, immers en in allen ge valle, dat hem die zou worden ontzegd, met veroordeeling van het domeinbestuur in de kosten;

Dat in den loop dezer procedure, en wel bij de pleidooije aan zijde der ged^n., nu geïnt^n., gevoerd, door deze beroep is ge daan op het middel van *verjaring*;

Dat de Art.-Regtb. te Winschoten, bij haar hierboven aange haald vonnis van den 30 Junij 1841, met voorbijgang van de aan zijde der ged. bijgebragte exceptie van verjaring, aan het be stuur der domeinen deszelfs eisch heeft ontzegd, met veroordeeling van hetzelve in de kosten;

Dat gezegd bestuur van deze regterlijke uitspraak hooger beroep heeft ingesteld voor dezen Hove, bij behoorlijk geregistreerd exploit van den 18 November 1841;

Dat vervolgens, ten dage dienende, door den app. is geconclu deerd, ten einde het den Hove mogte behagen te verstaan, dat de verkeerdelijk is gevonnisd en wél geappelleerd, dien ten gevolge het

---

(*) Dit vonnis is in zijn geheel opgenomen in het *Regt van Nederland*, IIIe deel, pag. 132 sqq.

aangevallen vonnis te vernietigen, en, op nieuw regt doende, met verbetering van hetzelve, aan den app. deszelfs in eersten aanleg genomene conclusien toe te wijzen, met veroordeeling van de geint. in de kosten van beide instantiën; en daarentegen door de geïnt., ten einde het den Hove mogte behagen te niet te doen het appel, en te verklaren, dat er wél is gevonnisd en kwalijk geappelleerd, dien ten gevolge te bevestigen het vonnis van de Arr.-Regtb. te Winschoten, van den 30 Junij 1841, waarvan is geappelleerd, met veroordeeling van den app. in de kosten van appel;

O. met opzigt tot het *punt van regte*, dat de app. in eersten aanleg tegen de geïnt. als voren eene vordering heeft ingesteld, daartoe strekkende, dat zekere ter dagvaarding omschrevene percelen kwelderland, slijk en water zouden worden verklaard te zijn de eigendom van den Staat;

O. dat de stad Groningen bezitster is dier percelen; dat dit bezit ten alle tijde geëerbiedigd en nimmer aan dezelve is betwist geworden; dat ook dit bezit door den app. is erkend, en dat hetzelve moet worden gepresumeerd te zijn verkregen *justo titulo* tot zoo lang het tegendeel is bewezen;

O. dat het regtens zeker is, dat hij, die bezit, de wettelijke presumptie voor zich heeft van te zijn eigenaar;

O. dat de app. zijn regt van eigendom niet grondt op eenen specialen titel; maar op art. 538 van den Code Nap. en op het Keizerl. decreet van den 11 Januarij 1811, *betreffende het beheer der polders*, onder vigueur van welken Code de onderwerpelijke eisch is ingesteld;

O. met betrekking tot art. 538 van den Code Nap., dat deze wets-bepaling, vooral in verband met art. 556 en 557 van denzelfden Code, onder anderen medebrengt, dat de aanslijking en aanwassen aan het strand der zee in eigendom aan den Staat behooren, en dat, zoo dezelve aan den oever van eenen stroom of eene rivier plaats hebben, diegene, aan wien de oever toekomt, er eigenaar van is;

O. dat de opgevorderde percelen niet zijn zoodanige *rivages en lais et relais de la mer*, waarvan de wet den eigendom aan den Staat toekent, vermits dezelve niet aan *zee* liggen, maar aan de boorden van den Dollard, welke, als zijnde door inbraak niet van zeedijken, maar van de dijken der rivier de Eems ontstaan, geen gedeelte van de zee uitmaakt, maar een rivier-boezem is, volgens alle geographische kaarten, waarop de Dollard voorkomt;

O. dat volgens die kaarten het ten duidelijkste blijkt, dat de aardrijkskundige en andere schrijvers, op wier gezag de app. zich heeft beroepen, voor zoo veel dezelve den Dollard een zeeboezem noemen, alleen den *gemeenschappelijken vorm* van den Dollard en den Eemsmond, doch geenszins den *oorsprong* of de *wording* van den Dollard op het oog hebben gehad, en alzoo door de gebezigde benaming van *zeeboezem* aanleiding heeft kunnen hebben gegeven tot het dwaalbegrip, waarin het Domeinbestuur te dezen verkeert, daar toch volgens alle kaarten, waarop de loop der rivier de Eems is aangewezen, bepaaldelijk volgens de hydrogaphische kaart der monden van de Eems, in den jare 1833, op last van het Departement van Marine geformeerd, en de daarbij behoorende op last van hetzelfde departement uitgegevene beschrijving, de rivier de Eems voor den Dollard langs, en vervolgens op eenen verren afstand van daar voorbij Delfzijl stroomt, tot dat dezelve met twee armen, de Ooster- en Wester-Eems genaamd, eindelijk in zee stort;

O. dat dus in het onderwerpelijk geval de aanslijkingen en aanwassen, op grond van art. 556 en 557 van den Code Nap., behooren aan den eigenaar van den oever, waar de aanspoeling plaats heeft, en daardoor art. 538 van denzelfden Code in dezen niet van toepassing kan zijn;

O. met betrekking tot het Keizerlijk decreet van den 11 Jan. 1811 (*Bulletin des Lois* no. 344), *contenant règlement sur l'administration et l'entretien des polders*, dat hetzelve, als zullende dienen tot uitvoering van gemeld art. 538, in dier voege moet worden uitgelegd, dat hetzelve met dat artikel bestaanbaar is, en dat derhalve het 1ste artikel van dat decreet spreekt van schorren en aanwassen aan *zee* gelegen, en niet van schorren en aanwassen, die aan de oevers der rivieren zich bevinden;

O. dat ook bij dit decreet werkelijk niets anders dienaangaande is bepaald, dan hetgeen bepaald is bij art. 538 van den Code Nap., zoo als blijkt uit de woorden van art. 1 van hetzelfde decreet, luidende: *les schoires ou terres en avant des polders, qui sont couvertes et découvertes par la marée, sont comme lais et relais de la mer, aux termes de l'article* 538 *du Code Nap., des dépendances du domaine public*, welke woorden: *aux termes de l'article* 538 *du Code Nap.*, duidelijk aantoonen, dat de wetsbepaling van art. 538, zoo als dezelve ligt, zonder eenige uitbreiding, in toepassing zoude worden gebragt;

O. dat door het vervallen van den eenigen grond, waarop de door den appell. in eersten aanleg genomen eisch steunt, namelijk, dat de Dollard zoude zijn een *zeeboezem*, de toepasselijkheid van art. 538 van den Code Nap., en van het Keizerlijk decreet van den 11 Jan. 1811 eveneens vervalt, en overzulks de eerste regter allezins te regt aan denzelven den eisch heeft ontzegd;

Doet het Hof het appel te niet, en verklaart, dat er wél is gevonnisd en kwalijk geappelleerd; bevestigt dien ten gevolge het vonnis van de Arr.-Regtbank te Winschoten, van den 30 Junij 1841, waarvan is geappelleerd, met veroordeeling van den appell. in de kosten van het appel.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Rendsburg den 10 Mei, kapit. *Duit* Fennegina, en *Bekkering* Jantina, beide van Hamburg n. Petersburg; *Vegter* Anna, van Hamburg n. Koningsbergen; *de Jonge* Martha, van Bremen n. Stettin; den 11den *Broeckema* Ida Hillegina, van Lubeck n. Rotterdam; *Bekkering* Vriendschap, van Dantzig n. Bremen; *Douwes* jonge Willem, van Dantzig n. Rotterdam; *Hund* Alida, van Dantzig n Amsterdam; den 12den *Schaap* jonge Klaas, van Hamburg n. Petersburg; *Kok* Aastroom, van Hamburg n. Koningsbergen; *Hollander* Adelina, van Hamburg n. Memel; den 13den *Koning* Zeldenrust, van Dantzig n. Zwolle; *de Boer* Lumiena, van Dordrecht n. Flensburg; *Lever* Catharina, van Rotterdam n. Rostock. — Te Holtenau den 13 Mei, *Oldenburger* Gerberdina, van Dantzig n. Amsterdam; *de Jong* Sikkolina Hooites, van Greifswald n. Antwerpen. — Te Tonningen den 9 Mei, *Zijlstra* Gesina, van Hamburg n. Aarhuis; *Onnes* Johanna, van Memel n. Grouw; den 11den *Visser* Minerva, van Amsterdam n. Stettin; *Drewes* Hendrika, van Amsterdam n. Rostock; den 12den *Mulder* Rensina, van Medemblik n. Dantzig.

Binnengekomen te Amsterdam den 15 Mei, kapit. *Broeckema* Maria, van Antwerpen; *Post* Anna Catharina, van Windau; den 16den *van der Veer* Vriesland, van Suriname; den 18den *Heikema* Agatha, en *Hagedoorn* Maria Anna, beide van Dantzig. — Te Texel den 15 Mei, *Hagedoorn* Maria Anna, van Dantzig; den 17den *Smit* Jantina Margaretha, van Bordeaux. — In het Vlie den 13 Mei, *Post* Anna Catharina, van Windau; *Schuur* Agatha, van Memel; *Posthumus* Anna Willem, *Meijer* Vriendschap en *Flik* Johanna, alle drie van Koningsbergen; *Wever* Hollandsch Trouw, *Ebeling* de Vrede en *Tersteeg* Udonia, alle drie van Dantzig; *Munneke* Wilhelmina Hendrika, van Bredegeness; *Swart* Friederike Elise, van Dantzig; *Hazewinkel* jonge Cornelius, van Assens. — Te Helvoet den 15 Mei, *Buining* Magdalena, van Windau; *Klaasen* Maria Anna, van Libau; *de Jong* Weldaad en *Ketelaar* Jantina Hendrika, beide van Dantzig; *de Jong* Johanna, van Horsens; *de Jonge* de Goede Hoop, van Bordeaux; *Bakker* Margaretha Agnes, van Koningsbergen; den 17den *Vos* Reina, van Windau. — Te Dordrecht den 17 Mei, *de Jong* Weldaad, van Dantzig; *de Jong* Johanna, van Horsens. — Te Vlissingen den 16 Mei, *Boll* juffer Stijntje, van Memel; *Muller* Juliana; van Straalsund. — Te Brielle den 15 Mei, *Mulder* Jantina Geziena, van Koningsbergen; *van der Woude* jonge Trijntje, van Stettin. — Te Liverpool den 14 Mei, *Schuuring* Catharina Elsina, van Harlingen. — Te Boston den 8 April, *Meijer* Anna, van Buenos Ayros. — Te St Ubes den 3 Dec., *Patje* Annegina en *Doornbos* Alida, beide van Londen. — Te Gravesend den 11 Mei, *Scholtens* Alida, van Groningen. — Bij Deal den 11 Mei, *Hansen* Harmonie, van Cefalenia n. Bremen; den 12den *Potjer* Geertruida, van Groningen n. Liverpool. — Bij Wight den 8 Mei, *Bakker* Johanna, van Rotterdam n. Liverpool. — Te Cardiff den 10 Mei, *Postema* juffer Fresina, van Nantes. — Te Leith den 10 Mei, *Klatter* Baudina, van Harlingen. — Te Hamburg den 13 Mei, *Kuipers* Maria, den 14den *Greven* Goede Hoop en *Hendriks* Annagina, alle van Amsterdam. — Te Cuxhaven den 13 Mei, *Puister* jonge Jantina, van Rotterdam. — Te Bremerhaven den 11 Mei, *de Boer* Johan Herman, van Dantzig; *Bakker* Jantje, *Nieland* Hoop, *Mulder* Sophia, en den 12den *Klein* Jantina, alle vier van Groningen; *Gnodde* Alida Sophia en *Poort* Gesina Hendrika, beide van Amsterdam.

Binnengekomen te Texel den 18 Mei, kapit. *Kuiper* Neeltje, van Hartlepool; *de Weerd* Pieter, van Koningsbergen. — Bij Falmouth den 13 Mei, *de Boer* Helena Catharina, van Malaga n. Stettin. — Te Belfast den 14 Mei, *Brouwer* Elisabeth, van Dordrecht — Te Hull den 14 Mei, *Visser* Mina, van Amsterdam. — Te Bolderaa den 8 Mei, *Bakker* Hendrika Marchina, van Bergen. — Te Hamburg den 14 Mei, *Vennega* Hillechiena, van Termunterzijl. — Te Cuxhaven den 14 Mei, *de Jong* Catharina, van Amsterdam.

Zeilklaar te Liverpool den 11 Mei, kapit. *Drent* Engberdina Annachiena, naar Nerva; den 14den *Bolhuis* Fenna, naar Dordrecht. — Te Ameland den 14 Mei, *Drewes* de 2 Gebroeders, naar Dantzig; *de Vries* Ida, *Esbra* Elisabeth, *Holscher* Jacobina en *Jonker* Barbara, alle vijf naar Hamburg. — Te Londen den 14 Mei, *de Winter* Catharina en *Waterborg* jonge Fredrik, beide naar Rotterdam.

In lading te Genua den 9 Mei, kapit. *de Vries* Friesland en *Jongebloed* Maria, beide naar Amsterdam en Rotterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 16 Mei, kapit. *Visser* Bernhard en Elisa, naar Hull; den 18den *Gorter* de Snelheid, naar Suriname; *Vos* Catharina Knelsina, naar Petersburg. — Van Texel den 17 Mei, *Nap* Jantje, naar Noorwegen. — Van Helvoet den 17 Mei, *Mulder* Marchiena, op avontuur. — Uit het Vlie den 14 Mei, *Kuiper* Webbina, van Riga; *Gust* Antonia Francina, naar Pernau; *Legger* Jezelina, naar Koningsbergen; *Mulder* Wendelina en *de Boer* Paulina, beide naar Stettin; *Stubbe* Jantina, naar Koppenhage; *Schippers* Klazina Margaretha, op avontuur. — Van Maassluis den 15 Mei, *Breeland* Hendrika Jacoba, naar Arensberg. — Van Ameland den 9 Mei, *Hendriks* Annegina en den 13den *de Jonge* Catharina, beide naar Hamburg. — Van Liverpool den 13 Mei, *Naatje* Anna Margaretha, naar Rotterdam; *Ketelaar* de Hoop en *Jonkhoff* Eendragt, beide naar Groningen; den 13den *de Boer* Hoop en Verwachting, *Pot* Herstelling, *Drent* Engberdina Annachiena en *Korter* Cornelia Catharina, alle vier naar Nerva. — Van Hartlepool den 14 Mei, *Kuipers* Neeltje, naar Amsterdam. — Van de Rivier van Nantes den 13 Mei, *de Jonge* de 4 Zusters, naar Bayonne. — Van Pillau den 8 Mei, *Brouwer* Agina Undina, naar Amsterdam; *Veeling* Catharina, naar Zwolle; den 9den *Dekker* Vriendschap, naar Amsterdam. — Van Dantzig den 7 Mei, *Stuit* Eendragt, naar Amsterdam. — Van Hamburg den 12 Mei, *Muntendam* Gesina, naar Petersburg; *Haverbult* jonge Johanna, naar Koningsbergen; den 13den *Bekkering* Gesina, naar Petersburg. — Van Cuxhaven den 12 Mei, *Swart* Elsina, naar Groningen. — Van Bremerhaven den 21 Mei, *Gnodde* jonge Jan, *Kinterman* Renske en *Behrens* Catharina, alle drie naar Groningen.

Vertrokken van Liverpool den 15 Mei, kapit. *Bolhuis* Fenna, naar Dordrecht.

Het schip *Jacoba Remina*, kapit. Rozema, van Dantzig naar Amsterdam, te Cuxhaven met schade binnengeloopen en afgekeurd, is den 10 Mei in publieke veiling voor 310 Mco. Bco. en de inventaris voor 515 Mco. Bco. verkocht.

Kapit. de Weerdt, van Pekalongan in Texel binnen, rapporteert, gepraaid te hebben den 14 Mei bij den hoek van Holland het schip *de Goede Hoop*, kapit. de Boer, van Liverpool naar Elseneur, en den 14 dito, Kamperduin Z. O., het schip *Sjoumenta*, kapit. Scholtens, van Liverpool naar Nerva.

DELFZIJL den 20 Mei. Binnengekomen den 14den kapit. *de Jonge* Clasina Margaretha, van Finsterwolder Polder; den 18den *Heins* Georgienna, van Leer. — Vertrokken den 13den *Siemers* Gezina, van Leer; *Mulder* Anna, van Norden; den 14den *Pluim* Antina, van Emden; den 18den *de Groot* Alida en Poliena, van Carolinerzijl; *Rozeboom* Onderneming, op avontuur; *de Jong* Johanna, van Leer; *Held* Helena, naar Pruissen; *Witkop* Martha en *Oostra* de Hoop, zijn beide uit zee terug gekomen.

TERMUNTERZIJL den 19 Mei. Binnengekomen den 13den kapit. *Janssen* Temerantia, van Dantzig.

ZOUTKAMP den 19 Mei. Binnengekomen den 18den kapit. *de Haan* Vriendschap, van Newcastle.

HARLINGEN den 18 Mei. Binnengekomen den 12den kapit. *Visser* Geziena, van Newcastle; den 13den *Schuur* Agatha, van Memel; *Tersteeg* Udonia en den 14den *Duintjer* Friso, beide van Dantzig; den 18den *Dekker* de Onderneming, van Oudsoen. — Vertrokken den 12den *Knoop* Ikina, naar Hamburg; den 17den *Bieze* Vriendschap, naar de Oostzee; *de Groot* Eendragt, *Bruins* Lubbegina en *Smit* Hendrika, alle drie naar Noorwegen; den 18den *Munneke* Wilhelmina Hendrika, naar Schotland.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN,

WELKE DE SOND GEPASSEERD ZIJN.

8 Mei. Stuit, Geerdina (Wildervank), van Memel naar Amsterdam.
9 „ Teensma, Reintje (Amsterdam), van Bergen n. Petersburg.
Klasen, Elida Jantina (Pekela), v. Koningsberg. n. Amsterd
de Grooth, Agatha „ van Dantzig naar „
de Weerd, Pieter (Harlingen), v. Koningsbergen n. „
Ellens, Lammegiena (Groningen), v. Koppenhage n. „
10 „ Smit, Jan Freerk (Harlingen), v. Koningsbergen n. de Zaan.
Lukens, Geziena Johanna (Pekela), v. Memel n. Antwerpen.
Nagel, Gezina Petronella „ v. Dantzig n. Antwerpen.
Stuit, Johannes (Harlingen), van Gent naar de Oostzee.
11 „ Potjer, Herstelling (Sappemeer), van Dantzig naar Rotterdam.
Homvelt, Geertruida Hendrika (Pek.), v. Stavang. n. Petersb.
12 „ Koster, Concordia (Pekela), v. Koningsberg. n. Amsterdam.
Boerhave, Arendina Elizabeth (Veend.), v. Bergen n. Petersb.
13 Mei. Masker, Johanna Maria (Amsterd.), v. Bergen n. Petersb.
Hazewinkel, Arendina Harmina (Veend.), v. Kon. n. Amst.
Spijkman, Juliana Louisa (Gron.), v. Amsterd. n. Petersb.
14 —— Assies, Stad Groningen (Groning.), v. Muiden n. Kroonstad.
Dijkhuis, Christina (Pekela), v. Bergen n. Petersburg.
Brouwer, Agina Undina (Wilderv.), v. Koningsb. n. Amst.
de Grooth, drie Gezusters (Harl.), v. Harlingen n. Dantzig.
Engelsman, Elisabeth (Veendam), v. Hamb. n. Petersburg.
Hazewinkel, Helena (Amsterd.), v. Amsterd. n. Petersburg.
Schuring, Antina (Pekela), v. Edam n. de Oostzee.
Mulder, Eetiena (Veendam), v. Amsterdam n. Dantzig.
Meijer, v. Danhof, Pieter Hendr. (Krom.), v. Amst. n. Petersb.
Meints, Mariane (Sappemeer), v. Bergen n. Riga.
Boon, Alida Giezen (Veendam), v. Amsterdam n. Petersb.
Bekkering, Catharina (Wildervank), v. Amsterd. n. Dantz.
Jaski, Tjark Giezen (Schiermonn.). v. Stavanger n. Petersb.
Vaalman, Catharina (Wildervank), v. „ n. „
Plukker, de jonge Hendrik (Harlingen), v. Bergen n. Riga.

ELSENEUR den 14 Mei 1844.

De Wind Noordwest; den 12den en den 13den N.; den 14den N.N.W.

192ste KONINKL. NEDERL. LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

Eenentwintigste Lijst. No. 11141 en 14200 ieder een prijs van *f* 1000. — *Tweeëntwintigste Lijst.* No. 20309 en 10322 ieder een prijs van *f* 1500. No. 1279, 12420, 129, 4494 en 18788 ieder een prijs van *f* 1000. — *Drieëntwintigste Lijst.* No. 5247 en 10872 ieder een prijs van *f* 1000. — *Vierentwintigste Lijst.* No. 22806 een prijs van *f* 30,000. No. 2096 een prijs van *f* 1000 No. 3707 eene premie van *f* 1500.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben de prijzen van het BROOD heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood . .	van 4 Ponden	34 Cts.,	per ℔	08⁵ Cts.
De Grofweiten Bol . . .	„ 5 Oncen	11⁵ Cts.,	„ „	23 Cts.
De Fransche Bol	„ 3 Oncen	12⁵ Cts.,	„ „	42 Cts.
De Regelwegge	„ 3 Oncen	11⁵ Cts.,	„ „	38 Cts.
De Hollandsche of Tarwebol	„ 3 Oncen	11 Cts.,	„ „	36 Cts.

GRONINGEN den 20 Mei 1844.

Burgemeester en Wethouderen: H. DE RANITZ.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, den 17 *Mei.*

TARWE.		GERST.		Zw. Voer	40 ℔ *f* 2,15
Oude Bak	70 ℔ *f* 7,50	Winter	52 ℔ *f* 3,60	»	42 » » 2,25
N. Oml.	68 » » 5,90	»	54 » » 3,95		
»	72 » » 6,90	»	56 » » 4,30	BOONEN.	
Old.	68 » » 5,50	»	52 » » 3,50	Paardenb.	*f* 3,50,75 *f* 4
»	70 » » 6,00	Zomer	54 » » 3,80		
»	72 » » 6,50	»	56 » » 4,10	ZADEN, ENZ.	
ROGGE.		Knobbe	60 » » 4,50		
Inlands.	64 ℔ *f* 4,20	HAVER.		Gr.Gt.	*f* 6,25,75
»	66 » » 4,60	Dikke	41 ℔ *f* 2,25	Parel 100 N. ℔	*f* 10 *f* 12
»	68 » » 5,00	»	44 » » 2,45	Koolz.	*f* 10,50,75 *f* 11
»		»	47 » » 2,70	Zomerz.	
BOEKWEIT.		»	50 » » 3,05	Boterzaad	
Gr. Zand	62 ℔ *f* 4,30	Bl. Voer	35 » » 1,85	Dederzaad	
»	66 » » 4,90	»	38 » » 2,05	G. Mosterdzaad	
»	66 » » 4,65	»	41 » » 2,30	Raapolie	*f* 38 *f* 39
Veen	66 » » 4,45	Zw. Voer	38 » » 2,00	Boter ¼ Ton	*f* 17

De handel was heden onbeduidend. — Tarwe flaauw, vooral de afwijkende soorten. — Rogge in 't begin der Beurs in een doen, doch bij 't afgaan iets lager. — Zand-Boekweit als voren; Veen dito slap. — Gerst als voren. — Haver ruim prijshoudend. — Boonen stil. — Koolzaad met geringe handel.

AMSTERDAM den 17 *Mei.* Van de nieuw aangekomen partijen Pools. TARWE is verkocht: 129, 130 ℔ n. bonte Pools. *f* 282, 285; andere soorten prijsh.: 130 ℔ o. r. Koningsb. *f* 285; 126 ℔ n. Bovenl. *f* 235; 125 ℔ p. n. Gron. *f* 225; 124 ℔ dito aan de Zaan *f* 216; 120 ℔ Vries. *f* 188. — ROGGE bij vorige prijzen: 119 ℔ n. Pruiss. Pommer *f* 128 in ent.; 122 ℔ Pruis. *f* 170 in cons. — HAVER prijsh.: 83 ℔ fijne *f* 90; 84 ℔ dikke *f* 90; 72, 75 ℔ n. Voer *f* 72, *f* 75. — GERST zonder handel. — BOEKWEIT slap en zonder handel.

KOOLZAAD ½ p. vl. hooger: op 9 vat dadelijk en Mei 64 p. vl; Sept. en Oct. 66 p. vl. — LIJNZAAD in een doen: 111, 112 ℔ Libau *f* 242½; 111, 113 ℔ dito *f* 265; 111 ℔ Kon. *f* 235. — RAAPOLIE dadelijk in een doen, op levering williger: per 6 w. *f* 39; vlieg. *f* 38; Sept. *f* 39,50 a 75; Oct. *f* 39,75; Nov. *f* 39,75 a *f* 40; Dec. *f* 40. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 33; vlieg. *f* 32. HENNEPOLIE per 6/w. *f* 36; vlieg. *f* 35.

Van den 18*den.* Heden bij partijen verkocht: 130 ℔ p. j. en n. b. Pools. TARWE *f* 286 in cons.; 123 ℔ n. Pruis. ROGGE in entr. met certific. *f* 146.

LONDEN den 13 *Mei.* Puike inl. Tarwe bedong gereedelijk den koers van heden voor acht dagen, doch mindere soorten konden niet dan tot 1 a 2 sh. verlaging nemers vinden. In vreemde ter cons. was goede handel tot de vorige prijzen. In entrepot wordt ferm gehouden. Eng. Moutgerst 1 sh. lager. Haver wordt ferm op de prijzen van ll. Maandag gehouden.

Van den 15*den.* Engelsche TARWE is onveranderd en ook vreemde, waarvan veel is aangevoerd, vond tot de vorige notering matigen aftrek. De prijzen van GERST souteneren zich met moeite. HAVER houdt zich goed staande.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, den 18 *Mei.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. $60\frac{5}{8}$, $60\frac{3}{4}$, $60\frac{5}{8}$; Dito Dito 3 pCt. $75\frac{1}{8}$; Dito Dito 5 pCt. $100\frac{3}{4}$; Oost.-Indis. Leening 5 pCt. 100, $100\frac{1}{16}$; Dito 4 pCt. $94\frac{9}{16}$; Amort. Syndic. 4½ pCt. $98\frac{13}{16}$, 99, $98\frac{13}{16}$; Dito Dito 3½ pCt. 87; Handel-Maatschappij 4½ pCt. $142\frac{5}{8}$, $143\frac{3}{4}$, $142\frac{1}{2}$; Aand. Rijn-Spoorweg 4½ pCt. 107; Aand. Holl. Spoorw. Maats. 110, $111\frac{1}{2}$, 111. — SPANJE, Leen. bij *Ardoins* van 85 £ 5 pCt. $22\frac{11}{16}$; Dito bij dito, onbep. stukk. 5 pCt. $20\frac{7}{16}$, $20\frac{11}{16}$; Dito 3 pCt. 36; Coup. *Ardoins* $25\frac{3}{4}$, 27; Passive $6\frac{5}{16}$, $6\frac{1}{2}$; Fransche Uitgestelde 7, $7\frac{1}{4}$. — PORTUGAL, Oblig. te Londen 2½ pCt. $47\frac{1}{16}$, $47\frac{1}{8}$. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. $106\frac{3}{4}$, $106\frac{7}{8}$; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. $98\frac{13}{16}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $90\frac{3}{4}$. — POLEN, Aand. met Loting fl. 500, *f* 177. — AMERIKA, Dito Bank-Actien $6\frac{9}{16}$, $6\frac{1}{2}$.

Braz. v. 100 £ 83; Dito van 200 £ $81\frac{5}{8}$; Dito 1839 van 100 £ $79\frac{3}{4}$; Col. ex Ven. 2de van 100 £ $11\frac{1}{2}$; enk. R. Gr. Coup. *f* $1\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$.

Het eenige fonds, waarin heden de handel levendig was, waren Aandeelen Handel-Maatschappij; al dadelijk bij het openen der beurs vertoonden zich daarin veelvuldige verkoopers tot nog beneden het verlaagde merk van gisteren, en in den loop der markt namen de verkoopen derwijze toe, dat de prijs ruim 1½ pCt. lager dan gisteren blijft. Men zeide, dat die verkoopen gegrond waren op het vooruitzigt op een betrekkelijk laag dividend.

Voor het overige leverde de markt in binnenlandsche fondsen weinig belangrijks op. Alle soorten derzelve gevoelden eenigermate den terugstoot van de daling der Aand. Handelm. en waren algemeen iets flaauwer.

Van vreemde fondsen is weinig of niets te vermelden.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt.; Prolongatie 4½ pCt., Wissel-Disconto 2½ pCt.

Laatste Prijzen te 5 *uren:* Integr. 2½ pCt. $60\frac{9}{16}$ a $\frac{5}{8}$; Holl. 5 pCt. $100\frac{3}{4}$; Handelm. $142\frac{1}{2}$; *Ardoins* $22\frac{9}{16}$ a $\frac{5}{8}$.

AMSTERDAM den 19 *Mei.* EFFEKTEN-SOCIETEIT. (*Te half vijf.*)

Integralen 2½ pCt. $60\frac{9}{16}$, ½. 3 pCt. $75\frac{1}{16}$. Synd. 4½ pCt. $98\frac{3}{4}$. Handelmaatschappij 142, $141\frac{3}{4}$, ½, ¼, 141. Holl. Spoorweg 112. Rijn Dito 108, ½. *Ardoins* $22\frac{5}{16}$. Onbep. Dito $20\frac{1}{16}$, ¼. Coupons 26½, ⅝.

In Aand Handelm. vertoonden zich heden wederom onderscheidene verkoopers, waardoor de prijs op nieuw 1½ pCt. sedert gisteren is achteruitgegaan. Integralen waren onder den invloed van de lagere koersen der Handelm. ook iets flaauwer.

Aand. spoorwegen waren tot iets hoogere koersen te plaatsen.

Spaansche fondsen waren zeer aangeboden op de lagere koersen van Madrid en Londen.

ALGEMEENE VERGADERING der LEDEN van het GENOOTSCHAP: *TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID*, te *ONDERDENDAM*, in het ZIJLVESTERHUIS aldaar, op Donderdag, den 30 Mei 1844, te 10 uren. REDEVOERING. — VERSLAG. — KEUZE VAN BESTUURDEREN, ENZ., ENZ.

Namens het Bestuur:
Mr. A. J. VAN ROIJEN, *Secretaris.*

DANSPARTIJ

ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. J. S. BONTEKOE, aan de Groote Markt, te *Groningen*, op WOENSDAG, den 22 Mei 1844, des avonds te 9 uren.

B A L,

bij A. DE BOER, in de Pelsterstraat, op WOENSDAG, den 22 Mei, des avonds te 8 uren. De Entrée voor een HEER met of zonder DAME is 25 Cents.

BAL,

ten Huize van E. J. TIDDENS, op MORGEN AVOND, te 9 uren. — Entreé voor een' Heer met of zonder Dame 49 Cents.

BAL,

op WOENSDAG, den 22 en DONDERDAG, den 23 Mei, bij E. JELTES, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, des avonds te 8 uren.

GRAND SOIRÉE MYSTERIEUSE.

De ondergeteekende heeft de eer te verwittigen, dat hij, op zijne doorreize naar *Hamburg*, eene enkele BUITENGEWONE VOORSTELLING zijner KUNSTVERRIGTINGEN zal geven op HEDEN, DINGSDAG, den 21 Mei 1844, ten Huize van Mejufvr. de Wedw. BONTEKOE, in *de Unie*, aan de Groote Markt, in 4 Afdeelingen.

Eerste Afdeeling: **MECHANISCHE VERMAKELIJKHEDEN;** 2) Geheel nieuwe lachverwekkende en alhier nog nooit vertoonde **TOURS D'ADRESSES;** 3) **BORDENDANS, PIJPENBALANS** en **BEKERSPEL,** en 4) MIMISCHE, PLASTISCHE **VOORSTELLINGEN**, zijnde een 12tal GELAATSVERANDERINGEN, zoo als *de Onnoozele, de Klap, de Verliefde, Huilende, Lagchende, Vertrouwen, Afschrik, de Losbol, Satyriek, de Gaper, de Ellende* en *de Dronkaard, enz.*; alles breeder bij kleine STROOIBILJETTEN omschreven.

De ENTRÉE voor een' Heer is **49** Cents; voor Dames en Kinderen de helft. — *Aanvang 's avonds te* 8½ *uur.*

T. D. BAMBERG,
Mechanicus en Kunstenaar in de Tours d'Adresses en Mimique.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** METSLAWIER den 16 Mei 1844. Mijne hartelijk geliefde Echtgenoote, Vrouwe HENRIETTA HILLEGONDA DE WAAL, beviel heden voorspoedig, door Gods goedheid, van eenen wélgeschapenen ZOON.

S. VAN HEEMSTRA.

*** WITTEWIERUM den 17 Mei 1844. Heden beviel, door Gods goedheid, van eenen ZOON GRIETJE CORSTIUS, geliefde Echtgenoote van

L. WARMOLTS, *Pred.*

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen wélgeschapenen ZOON ELIZABETH T. FUNT, geliefde Echtgenoote van

A. KOOPS, LZN.

WINSCHOTEN den 19 Mei 1844.

*** Heden verloste door Gods goedheid van eenen wélgeschapenen ZOON A. G. H. BRUGMA, Echtgenoot van

N. C. WOLTHERS.

GRONINGEN den 20 Mei 1844.

*** Getrouwd:

JAN SWAAGMAN, J.ZOON,
van *Groningen*,
en
LUCRETIA LAURA DE COCK,
van *Vierhuizen.*

VIERHUIZEN den 15 Mei 1844.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

J. J. GUST
en
C. H. VAN HATEREN.

GRONINGEN den 16 Mei 1844.

*** Op heden alhier getrouwd:

J. OORTWIJN VAN GEEST
en
T. WAARZUMA,
Wedw. van H. MEINDERSMA.

GRONINGEN den 17 Mei 1844.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

SIJBOLT T. DETMERS
en
EETTJE J. BUURMA.

NOORDBROEK den 17 Mei 1844.

*** Mijn hart werd heden met groote droefheid vervuld, door het afsterven van mijn' geliefden Echtgenoot ROELF JANS GIEZEN, in leven *Burgemeester en Notabel dezer Gemeente.* Hij had, op éénen dag na, den ouderdom van 74 jaren bereikt, en was omstreeks 33 jaren als het Hoofd dezer burgerlijke Gemeente werkzaam. Bijna 44 jaren mogt ik de genoegens des huwelijks met hem smaken, en voor onze Kinderen was hij een dierbare Vader. Allen, die hem in zijn zeer werkzaam en nuttig leven gekend hebben, zullen wel eenigzins beseffen, dat wij in diepen rouw gedompeld werden, nu het God behaagde, hem zeer plotselijk, door eene slijmberoerte, uit ons midden weg te nemen. Wij vestigen ons geloof op het bestuur van den altijd wijzen Vader, die door JEZUS CHRISTUS het leven en de onverderfelijkheid aan het licht heeft gebragt.

MUNTENDAM den 15 Mei 1844.

A. D. BUREMA.
Mede namens mijne Kinderen
en Behuwd-Kinderen.

, Groningen den 14 Mei 1844.

Heden overleed mijne dierbare Echtgenoote GEORGINA FREDERIKA WERNER, in den bloeijenden leeftijd van ruim 27 jaren, mij nalatende drie Kinderen, te jong, om het verlies eener liefderijke Moeder te beseffen.

J. P. J. A. DE QUAY.

Eenige kennisgeving.

Op begeerte van de Overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

, Heden overleed onze waarde Moeder ANTJE HERWIG, Wedw. A. Bruins, in den ouderdom van ruim zevenenzeventig jaren.

Groningen den 17 Mei 1844.

B. BRUINS.

Uit aller naam.

, Na eene ziekte van acht dagen overleed heden nacht, tot onze bittere droefheid, in den ouderdom van ruim vijf jaren, ons oudste Kind MAGRIETA ROLINA.

Assen den 17 Mei 1844.

J. T. HOMAN.
W. A. HOMAN,
geb. **NIJSINGH.**

Strekt tot *eenige kennisgeving.*

, Groningen den 18 Mei 1844. Heden overleed, in den ouderdom van bijna 61 jaren, Vrouwe ANNA GEERTRUIDA NOOT, Weduwe van den Heer Dr. J. Munniks, vroeger van den Heer Kolonel W. A. de Jongh.

Eenige kennisgeving.

, Groningen den 18 Mei 1844. Heden overleed te *Zuurdijk* onze veel geliefde Moeder GRIETJE KORNELIUS KLEVERINGA, Wedw. Jacob Geerts, in den gezegenden ouderdom van bijna tachtig jaren.

Vrienden en Bekenden gelieven deze voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

C. J. KLEVERINGA,
Bleeker bij den St. Jansboog.
Mede uit naam van Broeders en Zusters.

, Het behaagde den Alwijzen bestuurder onzer lotgevallen mij, na korte vreugde over de geboorte van een Dochtertje, in diepen rouw te dompelen, over het verlies mijner geliefde Echtgenoote F. R. DOLFIEN. In den bloeijenden leeftijd van 22 jaren en na een gelukkig huwelijk van bijna 2 jaren, ging zij ons voor in de gewesten der eeuwigheid. Ook het lieve KINDJE mogt ik niet behouden; 10 uren na de begravenis der Moeder, nam God het tot zich.

Noorddijk den 18 Mei 1844.

H. KIP.

, Heden overleed, tot onze groote droefheid, onze geliefde Zuster en Behuwd-Zuster ELIZABETH van DIJK, in den jeugdigen leeftijd van omtrent 17 jaren.

Groningen den 19 Mei 1844.

A. ROZEMA.
E. ROZEMA,
geb. **VAN DIJK.**

Eenige kennisgeving.

, De Boekverkooper **J. RÖMELINGH**, aan de Groote Markt, bij de Waag, te *Groningen*, heeft *heden* ontvangen:

ALBUMS

naar den laatsten smaak, in *wit Porcelein*, *Maroquin*, *Satijn*, *Fluweel*, enz., alle rijkelijk *Verguld* of geschilderd; in de ruimste sortering van *f* **1 — 50** tot *f* **5 — 00.**

BRIEVENTASSCHEN, STUDENTEN- EN SCHRIJF-PORTEFUILLES

in alle Kleuren en Formaten, met en zonder *Sloten* van **50** Cent tot *f* **4 — 00.**

ECRITURES-PHANTASIE, PAPIER DE LUXE EN SCHRIJFETUI'S van **75** Ct. tot *f* **4 — 50.**

STALEN PENNEN, ROOD, GEKLEURD en GEMARMERD ZEGELZAK, *Hollandsche* en *Fransche* KINDERBOEKJES met fraaije plaatjes tot de goedkoopste prijzen.

BIJBELS EN TESTAMENTEN in *nieuw fraai gekleurd* en *gewerkt* Leder. ROOMSCH-KATHOLIJKE KERKBOEKEN van **40** Ct. tot **2 — 00.**

GEÏLLUSTREERDE WERKEN, CARICATUREN, ATLASSEN en KAARTEN van alle Werelddeelen, enz.

Ook is bij denzelven heden uitgegeven en alom verzonden:

C. VON ROTTECK, WERELDGESCHIEDENIS VOOR ALLE STANDEN, 3de deel................ *f* 2 — 50.

LEVEN van *Prins BLUCHER*, 2de uitgave met portret................ *f* 3 — 60.

SALTZMANN, CHRISTELIJK HUISBOEK, 2 deelen in één, 2de uitgaaf................ *f* 2 — 50.

REDDINGIUS, BIJBELSCHE KARAKTERS DES O. en N. TESTAMENTS, 2de uitgaaf.......... *f* 1 — 30.

HANDBOEK DER WELLEVENDHEID, of aanwijzing, hoe men zich in de zamenleving welvoegelijk moet gedragen, 4de druk................ *f* 0 — 90.

BEINS, BIJBELLESSEN, 2de druk........ *f* 0 — 15.

NASSAU, BIJBELSCHE GESCHIEDENISSEN, met platen, in Carton................ *f* 1 — 00.

, Bij den Boekhandelaar **A. L. SCHOLTENS**, aan de Groote Markt, zal op MORGEN, WOENSDAG, den 22 Mei, worden uitgegeven:

VRAAGBOEKJE over de GESCHIEDENIS van de **OPVOEDING** des **MENSCHDOMS** door GOD, tot op de komst van JEZUS CHRISTUS, door *P. HOFSTEDE DE GROOT*, Hoogleeraar te *Groningen.* Prijs 40 Cents.

Dit Vraagboekje bevat een beknopt, maar volledig overzigt van het Collegie, 't welk de Schrijver 's Zaturdags middags in het Concerthuis over de Geschiedenis van de Opvoeding des Menschdoms door God heeft gehouden.

KENNISGEVING.

KOMMISSARISSEN der **CONCESSIONARISSEN** van den **STRAATWEG** van *WINSUM* naar *GRONINGEN* roepen bij deze, ter voldoening aan den op hun verstrekten last, hunne MEDE-DEELNEMERS in genoemde ONDERNEMING op, om de REKENING en VERANTWOORDING hunner *GESTIE* in te nemen; en zulks op VRIJDAG voormiddag, den 24 Mei eerstk., te tien uren, ten Huize van den Logementhouder C. BACKHAUS, in *het Blaauwe Paard*, te *Groningen.*

De Kommissarissen:
SICHTERMAN van de BRAKE.
G. B. HOPMA.
J. van CLEEFF.
U. G. SCHILTHUIS.
T. J. van IDDEKINGE.
SICCAMA van de HARKSTEDE.
W. KONING.
A. M. SMID.

OP WOENSDAG, DEN 5 JUNIJ 1844,

des voormiddags te elf uren, ten Huize van MARTENS, te *Windeweer*, gedenkt de DIRECTIE van het ZIJLVEST der *DRIE DELFZIJLEN*, publiek, op nadere approbatie, aan te besteden:

1. Eenige REPARATIËN aan de METSEL- en TIMMERWERKEN van het GENERALE ZIJLVEST der *DRIE DELFZIJLEN*, met de LEVERANCIE van de daartoe benoodigde MATERIALEN.
2. ADIDEM aan de DORPSTER of GROOTE ZIJL te *DELFZIJL*, waaronder een paar nieuwe VLOEDDEUREN.
3. Eenige REPARATIËN, ENZ. aan de SLOCHTER- en SCHARMERZIJL, aldaar.

De Bestekken hiervan zullen, acht dagen bevorens, ter lezing liggen ten Huize van Uitbesteding en bij den Waarman HEMMES, te *Delfzijl*, terwijl daarenboven op Dingsdag, den 4 Junij, aanwijs der Werken zal worden gedaan.

TERMUNTER ZIJLVEST.

Aanbesteding.

OVERSTE SCHEPPER en **ZIJLVESTEN** van het *TERMUNTER ZIJLVEST* zijn voornemens publiek aan te besteden:

Het VERHOOGEN van den WEG en de KADE wederzijds het Kanaal van *Zuidbroek* naar *Muntendam*, mitsgaders het AFGLOOIJEN van de KADE wederzijds genoemd Kanaal, met de LEVERING der daartoe benoodigde AARDE, enz., volgens daarvan opgemaakt Bestek.

Deze Aanbesteding zal gehouden worden op Vrijdag, den 24 Mei 1844, des namiddags precies te 2 uren, ten Huize van IJ. STUURWOLD, in het Gemeentehuis te *Scheemda*, alwaar het Bestek met eene Teekening der Profilen ter inzage ligt, en tevens het Bestek ten Huize van de Wedw. H. KOOPS, te *Zuidbroek.* Zullende op Maandag, den 20 Mei e.k., des voormiddags te 10 uren, op de plaats zelve, te beginnen te *Zuidbroek*, de noodige aanwijzing worden gedaan.

U. E. STHEEMAN,
Secretaris.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

Dienst voor de maand Mei 1844.

Van AMSTERDAM naar KAMPEN,
(behalve Woensdag) dagelijks, 's morgens te 6 uren.
Van KAMPEN naar AMSTERDAM,
(behalve Dingsdag) dagelijks, 's namiddags te half twee, in correspondentie met de laatste Spoortreinen 's avonds van *Amsterdam* naar *Utrecht*, *Haarlem*, *Leiden* en *'s Hage.*
Van KAMPEN naar ARNHEM en KEULEN,
Maandags, Donderdags en Zaturdags, 's morgens ca. 11 uren.
Van ARNHEM naar KAMPEN en AMSTERDAM,
Zondags, Woensdags en Vrijdags, 's morgens te 5 uren.

De DILIGENCE van *GRONINGEN* naar *ZWOLLE* en, behalve Dingsdags, in correspondentie met de STOOMBOOT van *KAMPEN* op *AMSTERDAM*, vertrekt DAGELIJKS, 's morgens te 2 uren, van het Logement *de Nieuwe Munster*, bij C. A. FRIGGE, waardoor de gelegenheid geopend is, om in éénen dag van *Groningen* over *Kampen* en *Amsterdam* naar *Utrecht*, *Haarlem*, *Leiden* en *'s Hage* te reizen.

, Te **LONDEN** ligt thans in lading naar **KAMPEN**, tot ultimo dezes: het nieuwe van stapel geloopen **NEDERLANDSCH KOFSCHIP** de *STAD KAMPEN.* Adres bij de Heeren HOFFMAN en SCHENK, te *Londen*, E. BUSCH en Gebr. van HASSELT, te *Kampen.*

VERKOOPING VAN HOUT.

Op DONDERDAG, den 30 Mei 1844, des namiddags te 3 uren, zullen, aan het Hoendiep, buiten Der-Apoort, bij de Herberg van de Wedw. KRAAN, onder *Groningen*, publiek worden verkocht: twee onlangs aangekomene Ladingen SCHEEPS-KROMHOUT, en zulks bij percelen. Dagelijks aldaar te bezien.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Nots.*

, Ten overstaan van den Deurwaarder **GLAS** zal er, op Woensdag, den 22 Mei 1844, des namiddags te 2 uren, bij het Damsterdiep te *Garrelsweer*, Boeldag worden gehouden van eene groote partij *HOUT*, als: zwaar EIKEN- en KROMHOUT, IJPEN POSTEN, van onderscheidene lengte en breedte, 120 extra gladde IJPEN, ESSCHEN, BEUKEN, WITBLATTEN en WILLIGEN (gevelde) BOOMEN, NOORDSCHE BALKEN, 250 VUREN DEELEN en meer ander HOUT; veelal zeer geschikt voor Scheepsbouwers, Molenmakers, Kuipers en Wagenmakers.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN EEN TJALKSCHIP,

genoemd *GEERTRUIDA*, vroeger *de Hoop*, met ZEIL en TREIL en alle OPGOED, goed onderhouden en alles, zoo mede het Schip, in eenen perfect goeden toestand, metende 71 Tonnen, lang .... hebbende laatstelijk gelegen te *Gasselternijveen*, en bevaren geweest bij H. T. EEFTING, thans geheel opgetuigd liggende bij het Huis *BAREVELD*, aan het einde van het *Wildervanksche Kanaal*, zal, ten verzoeke van HENDRIK ROELFS van der WERF, te *Wildervank*, ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris, gehouden worden op het Huis *BAREVELD* voormeld, op WOENSDAG, den 29 Mei 1844, des middags te 12 uren; kunnende het Schip van nu af aan door gadingmakenden worden bezien.

Assen den 20 Mei 1844.

H. H. van LIER.

, Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, is voornemens, op Vrijdag, den 31 Mei 1844, des avonds te vijf uren, ten Huize van den Kastelein H. G. SIJBENS, te *Bellingwolde*, ten verzoeke van den Heer H. C. van BAKKENES, publiek, bij veiling, te verkoopen:

Eene HEEREN BEHUIZING, SCHUUR en STALLING, van ouds de *RIGTERSBORG* genoemd, met de daarbij behoorende HOVEN, TUINEN en BOSSCHEN, benevens de daaraan gelegene LAAN, alles staande en gelegen op het aangenaamste van *Bellingwolde*; om den 1 November eerstkomende of vroeger te aanvaarden. De Conditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

Firma **VAN CLEEFF & HESSELINK.**

1. *Heden voormiddag,*

op de GROOTE MARKT, VERKOOP van groote en kleine WINKELNESTEN, groote TOONBANK met TOEBEHOOREN, KOFFIJMOLEN, RIJSTBAK, IJZEREN GEWIGTEN, AFBRAAK, ENZ.

2. *Vrijdag, den 24 Mei, e. k.,*

VERKOOP op de GROOTE MARKT van eenige RIJTUIGEN, diverse MEUBELEN, AFBRAAK, MARMEREN VLOEREN, OUD ZERK, ENZ.

3. *Donderdag, den 30 Mei,*

's morgens te elf uren, zal, op de VISCHMARKT, zonder oponthoud, worden verkocht: Eene beste **HOUTEN KRAAM**, lang 42 voeten, en 5 PAKKISTEN, van 5 en 6 voeten lang, zijnde de eerste Kraam in de eerste Roef op de Kermis.

UIT DE HAND TE KOOP,

om direct te kunnen aanvaarden: eene BEHUIZING, staande de Zuidzijde in de Brugstraat, lett. G. no. 200, geschikt voor velerlei Affaires, — Tevens wordt bij dezelve ter OVERNEMING aangeboden: eene nog in kompleten orde bestaande HAGELGIETERIJ met TOEBEHOOREN. Te bevragen bij de Eigenaren.

AAN HET MAGAZIJN VAN MODEARTIKELEN, ENZ., ENZ., VAN BRANDON en C°., *te Groningen*,

zijn ontvangen: ***O. I. Zijden Foulards*, *Cols*, *Echarpen*, *Doeken*, *Boorden*, *Voor-*** en ***Overhemden*, *Stoffen voor Pantalons*** en ***Vesten*, *Chesterfield Jassen*, *Mackintossen***, (ondoordringbaar voor den regen), ***Linnen Reis-*** en ***Stofkielen*, *Reiszakken*, *Lederen Hoedendoozen***, eene groote sortering ***PARASOLS*** en vele ***Artikelen*** meer.

W. VAN OVERBEEK,

Koekbakker van Deventer,

berigt het geëerde Publiek, dat hij VRIJDAG AVOND, den 24 dezer, zijne Kraam voor het *laatst* heeft geopend.

J. G. BAKKER,

Lakenkooper

op den hoek van de **VISCHMARKT** en de **GULDENSTRAAT**, heeft thans uit de eerste Fabrijken ontvangen: Een groot assortement ***LAKENS***, als fijne ZWARTE, BLAAUWE, DONKER RUS GROEN en THEEKLEUR, INRISEBLE, MULBERI, DONKER PANSÉ en veel meer andere NIEUWE KLEUREN, BROEKENSTOF, VESTEN, ENZ. Door voordeeligen inkoop is hij in staat gesteld, om tot verminderde en zeer lage prijzen te kunnen verkoopen.

KLEEDINGMAGAZIJN EN KLEERMAKERIJ,

aan de Vischmarkt.

Werkende naar de Hollandsche en onmiddellijk uit Parijs ontvangene patronen.

Uit de Fabrijk ontvangen: eene groote partij supra fijne **LAKENS**, voor **KLEEDJASSEN** *f* **16**, *f* **18**, *f* **24** tot *f* **40**, **FANTAISIE ZOMERJASSEN** *f* **9** tot *f* **14**, **KANTOORJASSEN** *f* **4** tot *f* **6.**

BUXKING- en **SATIN DE LAINE BROEKEN** *f* **8** tot *f* **14**, **ELASTIEKE BROEKEN** *f* **6** tot *f* **7**; er zal binnen kort verkrijgbaar zijn: **PANTALONS A LA RUSSI**, die men zonder Bretels kan dragen.

LAKENSCHE VESTEN *f* **2,30** tot *f* **5**, **SATIJN ZIJDEN VESTEN** *f* **5** tot *f* **7**, **GERUITE** en andere **ZIJDEN VESTEN** in onderscheidene prijzen.

Alle soorten van **ONDERKLEEDING.**

Daar deze Goederen zeer soliede en voor heele lage prijzen verkocht worden, zoo wordt men vriendelijk verzocht te rekenen, dat dezelve kontant zijn.

☞ Elke maand worden bij denzelven **NIEUWE MODELLEN** voor **HOEDEN** en **PETTEN** uit Parijs ontvangen.

J. B. MEDDENS.

UITVERKOOP TOT VERMINDERDE PRIJZEN

van den BEDDEWINKEL van wijlen GERLOF de JAGER, in de Gelkingestraat, bestaande in GEVULD en ONGEVULD BEDDEGOED, fijne en ordinaire BEDDETIJKEN, DONS en VEREN, WOLLEN en KATOENEN DEKENS, TRIJPEN, in onderscheidene kleuren, en meer andere goederen, welke in zoodanigen Winkel gezocht worden.

Parapluijen en Parasols.

P. NOËL heeft de eer te berigten, dat hij met eene Kraam op deze Kermis staat in de tweede Roef, en voorzien is van een groot assortement PARAPLUIJEN en PARASOLS, welke bij hem voor zeer billijke prijzen te bekomen zijn, namelijk: ZIJDEN PARAPLUIJEN van *f* 4 — 00 tot *f* 10 — 00, KATOENEN PARAPLUIJEN van *f* 1 — 75 tot *f* 4 — 25; PARASOLS van *f* 1 — 50 tot *f* 5 — 00.

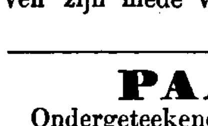

De ondergeteekende, ruim voorzien van HOLL., ENG. en DUITSCHE **PIANO'S**, uit de *geachtste Fabrijken*, voor welker deugdelijkheid hij instaat, rekommandeert zich in de gunst zijner geëerde Stad- en Landgenooten. Bij denzelven zijn mede verschillende *gebruikte* PIANO'S voorhanden.

J. D. SMITH, Poelestraat.

PAARDENTUIGEN.

Ondergeteekende verwittigt zijne geëerde Begunstigers, dat hij thans ruim voorzien is van net BEWERKTE en fijne PAARDENTUIGEN, waaronder een **CHAISTUIG** met **ZILVER** gemonteerd, zeer geschikt om te laten Verharddraven, en beveelt zich verder in het MAKEN en VERKOOPEN van datgene, wat tot het komplete vak van ZADELMAKEN en BEKLEEDEN behoort.

Groningen den 21 Mei 1844.

E. R. FOKKENS,
Zadelmaker op den Nieuwen Weg, lett. P. 444.

, De ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat hij op HEDEN zijn' **KOEK-** en **BANKETWINKEL** heeft geopend in de Oude Ebbingestraat, letter A, no. 55; bevelende zich in eens ieders gunst en rekommandatie.

Groningen den 21 Mei 1844.

J. J. GUST.

, De ondergeteekende berigt door deze, dat hij eene **LEERNEGOTIE** heeft begonnen, en dat bij hem te bekomen is alles, wat tot zoodanige Affaire behoort; verzoekt vriendelijk gunst en rekommandatie; belooft eene civiele en geschikte behandeling.

J. N. VOORSMIT,
in den Carolieweg, het eerste Huis van de Oosterstraat.

☞ De ondergeteekende berigt het geëerde Publiek, dat hij van heden af op het HUIS *PATERSWOLDE* een **LOGEMENT**, **WIJN-** en **KOFFIJHUIS** heeft GEOPEND.

Paterswolde den 21 Mei 1844.

D. KAMPHUIS.

MADERA WIJN.

Van dezelfde MADERA is nog te bekomen, waarvan flesschen tot Monster a 80 cts. worden afgegeven; benevens vele andere soorten van WIJNEN en LIKEUREN, mede tot zeer lage prijzen.

N. E. ROST,
Oude Kijk-in-'t Jatstraat,
3de Huis van de Haven.

Bij J. H. ROSS

is te bekomen: Beste GEROOKTE ZALM, voor 20 Cents het Ons, bij heelen tot mindere prijzen; MINERALE WATEREN, die ONVERVALSCHT zijn, voor 21 Cents de Kruik; OUD ZWOLSCH BIER, bij de 10 kruiken voor 80 Cents.

LET WEL!

M. SUIDHOFF, *Pruikmaker* en *Haarsnijder*, maakt aan zijne geëerde Plaats- en Landgenooten bekend, dat hij zich heeft gevestigd te *Winschoten*, in de BLIJHAMSTERSTRAAT; verzoekt vriendelijk gunst en rekommandatie; hij laat zich ook ontbieden.

NB. Dezelve levert PRUIKEN van acht tot vijf guldens.

FRIESCHE KAAS,

in alle soorten, tegen billijke prijzen, te bekomen bij P. H. HENDRIKS, Zuidzijde aan 't Damsterdiep, te *Groningen*; verkoopt zoowel in 't klein, als bij partij; verzoekende vriendelijk gunst en rekommandatie.

HET BEROEMDE

Ketzinger Beijersch Bier,

op Kruiken en op Fust, bij H. KOMDEUR, in de Harderingestraat, te *Groningen.*

, ER WORDT GEVRAAGD: een ongehuwde ***TOUWSLAGERSKNECHT***, zijn Werk goed verstaande, om als MEESTERKNECHT geplaatst te kunnen worden. Adres met vrachtvrije Brieven aan het BUREAU DEZER COURANT.

, ER WORDT VERLANGD, bij eenen DOCTOR te LANDE: Eene bekwame **DIENSTMEID** van de Gereformeerde Godsdienst. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

Te Groningen bij C. M. van BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.